Kansanvallan ja vapauden asiaa ajava suomenkielinen päivälehti Yhdysvalloissa

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Ainoa työväenliikkeen yleisetuja ja edistystä seuraava suomenkielinen päivälehti Amerikassa

Torstaina, Tammik. 28 p. — Thursday, Jan. 28

ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY—LEADING FINNISH DAILY IN THE U. S.—EST. 1905

39:s vuosikerta—Vol. XXXIX— No. 23 — 1943

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta ..... $6.50 Kolme kuukautta ... $2.00
Puoli vuotta ..... $3.50 Kuukausi 75c
Suomeen: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.50

Ilmoitukset, lehti- ja kirjatilaukset sekä kaikki liikeasiolta ja konttoria koskevat kirjeet ovat lähetettävät osoitteella: Raivaaja, Fitchburg, Mass. Konttorin puhelin 332. *John Suominen, Mgr* Toimituksen 331

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March 2, 1897. Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

Ilmoitushinnat:—Satunnaiset ilmoitukset 60 senttiä palstatuuma. Seisovista ilmoituksista annetaan tarkempia tietoja kyseyttäessä. Palkkakuntain uutisilmoitukset 3 senttiä sana. Perushinta 25 senttiä.

Subscription Rates in the United States and Canada:
For 1 year ..... $6.50 For 3 months $2.00
For 6 months ..... $3.50 For 1 month 75c
To Finland: 1 year $10.00, 6 m. $5.50

HUOMATTU TYÖVÄENMIES KUOLLUT

Ben Tillett, brittiläinen ammattiunionisti, oli monien taisteluiden mies

Lontoo, tammik. 27 p. — Ben Tillett, veteraani Britannian ammattiunionistien liikkeen järjestäjä ja parlamentin jäsen, kuoli eräässä sairaalassa täällä tänään, 82 vuotiaana.

Tulinen Ben Tillett jo tuli tunnetuksi erikoisesti satamatyöläisten puolesta taistelijana, jossa ominaisuudessa hän esiintyi puoli vuosisataa. Hän toimi Englannin ja Irlannin satamatyöläisten liiton sihteerinä sen perustamisesta saakka v. 1887 kunnes se yhtyi kuljetus- ja sekatyöläisten liittoon v. 1922, ollen sen jälkeen viimemainitun liiton mukana.

Tillett oli syntynyt Bristolissa v. 1860 ja meni työhön eräälle tiilitehtaalle v. 1860 8-vuotiaana. Sen jälkeen hän työskenteli kalastajana, suuttarinoppilaana ja laivastomiehenä, josta hänet eroitettiin fyysillisesti alakuntoisena. Sei jälkeen hän tuli tokkatyöläiseksi. V. 1889 hän, viime sunnuntaina kuolleen John Burnsin kanssa johti tokkatyöläisten lakkoa, josta tuloksena oli palkkatyöläisten aseman parantuminen.

Venäläisten sanotaan menneen Petsamoon

Sähkösanoma

Lontoo, tammik. 28 p. — Marokon radio sanoo tämänpäiväisessä tiedotuksessaan, että Venäjän armeija on mennyt Petsamoon Suomessa. Tiedoituksessa sanotaan, että tämä uutinen on saatu "ruotsalaisesta lähteestä" eikä sitä ole heti vahvistettu mistään muusta lähteestä.

Petsamo on satama Suomen pohjoisimmassa kärjessä Jäämeren rannalla. Se on kapeassa porstuassa mikä on Venäjän ja Saksan miehittämän Norjan välissä.

Saksalaisen rykmentin kerrotaan antautuneen

Lontoo, tammik. 27 p. — Kokonainen saksalainen rykmentti joka on nimitetty 53:nneksi, on antautunut Stalingradia puhdistaville venäläisille. Tämän rykmentin antautuminen vähentää enemmällä kuin tuhannella miehellä niitä kahtatoistatuhatta saksalaista, jotka Moskova sanoi enää olevan jälellä Hitlerin kerran suuresta Stalingradin armeijasta. Tämänpäiväinen Moskovan tiedoitus kertoo jatkuvasta etenemisestä kaikilla rintamilla. Saksalaisjoukkoja on saarrettu lähellä Voronezhia.

Politillinen tilanne sekava Suomessa

Presidentin vaalin johdosta on maailmalla käynnissä monenlaista kannun valamista.

Boston Globen ja New York Tribunen Tukholman kirjeenvaihtaja selostelee lehdissään poliittista tilannetta Suomessa presidentin vaalin ollessa ovella. Eduskunnan jäsenten ja sanomalehdistön puolelta ihmenevä levottomuus, hän lausuu, osoittaa selvästi kansan menettäneen luottamustaan hallitukseen. Tällaisesta tilanteesta vastuunalaisena pidetään Risto Rytiä.

Rydin uudelleen valinnan myön netään olevan mahdollinen, mutta marsalkka Carl Gustav Mannerheimin maine kansan keskuudessa tekee hänestä voimakkaan kilpailijan.

Eduskunnan värtetään olevan tyytyanättömän siihen osaan, jota sen on ollut näyteltävä äskeisinä vuosina. Sitä on pidetty loitolla ja työnnetty syrjään aina silloin kun tärkeät ratkaisut ovat olleet käsillä. Hallituksen uudelleen muodostamista ennustaa kahden ministeristössä olevan eduskunnan jäsenen lausunto, että he tulevat eroamaan odottamatta presidentin vaalin tulosta ja väitetään, että toiset voivat seurata heidän esimerkkiään.

Yhteistoiminta eduskunnan ja ulkoministerin, Rolf Johan Wittingin, välillä käy entistä vaikeammaksi. Kun Wittingiin ei näytä kukaan luottavan kotona esille tulee harmillinen kysymys luottaako häneen Saksakaan.

Hänen sympatiansa ovat kauan olleet tunnetut ja ne ovat paljastuneet sellaisissa teoissa kuin oli hänen esityksensä, että Suomen eduskunnan olisi pukeuduttava univormuun samalla tavalla kuin Saksan valtiopäivien jäsenetkin. Witting on usein puheilla ja teoilla osoittanut, ettei hänellä ole kiintymystä Amerikaan ja hänen läheiset suhteensa saksalaismielisiin aineksiin maassa heikentävät Suomen ohkaisiksi käyneitä siteitä lännen kanssa.

Akseli näyttää valmistautuvan jättämään Pohjois-Afrikan

Sähkösanoma

New York, tammik. 28 p. — Venäläinen radiotiedoitus tänä aamuna kertoo, että italialaiset laittelevat laivuetta pienistä aluksista, jotka tulevat kulkemaan Sisilian ja Tunisian väliä. Tätä vihjausta, että akseli valmistautuisi poistumaan Pohjois-Afrikasta, ei ole vahvistettu mistään muusta lähteestä.

Liittolaisten mieshukka U. Guineassa suhteellisesti pieni

Melbourne, Australia, tammik. 27 p. — Liittolaisten mieshukka voittoisassa Papuan niemimaan taistelussa Uudessa Guineassa oli vähemmän kuin puoli siitä, mitä vihollinen menetti. Sellainen on kenraali Douglas MacArthurin puolenpäivänäikainen tiedoitus tänään (Melbournen aikaa).

Join the VICTORY CLUB To Buy WAR SAVINGS BONDS

I AM SAVING for VICTORY

UNCLE SAM EI NARRAA!

Kun hän sanoo, että verot tulevat nousemaan, hän tarkoittaa sitä. Ja jollette usko niin tapahtuvan, muistelkaa mitä maksoitte viime maaliskuun 15 p:nä. Hän varoitti teitä siitäkin. Hän varoittaa nyt, että verot volvat olla kaksin- tai kolminkertaiset ensi vuonna.

Olkaa järkevä. Alkakaa valmistautua nyt, että voitte maksaa seuraavan sisääntuloveron osuutenne vapauden hinnasta. Varustakaa rahat varmalla ja mukavalla tavalla — tekemällä talletuksia säästötilille JOKAISENA TILIPÄIVÄNÄ.

Säästämisen aika on nyt. Alkakaa säästämään rahaa voittoverolhin jo TÄNÄÄN.

Sotasäästöbondeja säilytetään vapaasti talletettajille.

WORCESTER NORTH SAVINGS INSTITUTION

SERVICE · STRENGTH

290 MAIN STREET • FITCHBURG, MASSACHUSETTS

PITKÄ UUSI PUTKILINJA ON TEKEILLÄ

Öljyä saadaan enemmän itärannikolle ensi syksynä

Washington, tammik. 28 p. — Petroleumihallitus, joka perustettiin sotaa varten, on tiedoittanut, että toisen putkilinjan rakentaminen Texasista Seymouriin, Indianaan, todennäköisesti aloitetaan maaliskuussa. Ja tuo 44-miljoonan dollarin suunnitelma voidaan saada valmiiksi syyskuun ensimmäisenä päivänä.

Virastopäällikkö Harold Ickes sanoo, että tuo suunniteltu putkilanja tulee muodostamaan "luotetavimman menetelmän petroleumituotteiden saamiseksi sotilaallisia ja välttämättömiä siviilitarpeita varten" itärannikolle ensi talvena.

Tuo 836 mailia pitkä 20-tuuman putkilinja tulee olemaan lisäys jo valmistuneeseen 24-tuuman linjaan Texasista Illinoisiin, jota linjaa nyt jatketaan Bayonneen, New Jersey'in. Ja se tulee kuljettamaan 235,000 tynnyriä keveitä petroleumiatuotteita päivittäin.

MURHATTU — Mrs. Martha James, 21-vuotias, joka murhattiin makuuvaunussa eräässä Californiaan menevässä junassa. Hän oli erään laivastovänrikin vaimo ja värikki matkusti murhajunan edellä kulkevassa toisessa junassa. Eräs 20-vuotias neekeri, Robert Folkes, kokin apulainen, tunnustaa tehneensä murhan.

Ravintolavaunun kokki tunnustanut syyllisyytensä

Sanoo murhanneensa naisen makuuvaunussa

Sähkösanoma

Los Angeles. — Poliisi ilmoitti tänään, että Robert Folkes, 21 vuoden ikäinen ravintolavaunun kokki, neekeri, on jälleen tunnustanut murhaaneensa laivaston upseerin nuoren rouvan Pullman-vaunun kolmannellatoista makuutilalla. Tällä kertaa hän on kertonut tuosta tapahtumasta sellaisia yksityiskohtia, jotka osoittavat hänen olleen murhaajan.

Folkes tunnusti eilen pitkän kuulustelun jälkeen, että hän murhasi Mrs. Martha Virginia Jamesin, 21 vuoden ikäisen naisen, joka vasta muutamia kuukausia sitten oli vihitty avioliittoon, junassa, joka kiiti läpi Oregonin matkalla Californiaan varhain viime lauantai-aamuna. Mutta hän heti peruutti tunnustuksensa. Varhain tänä aamuna, lisäkuulustelujen jälkeen, Folkes jälleen tunnusti, poliisi sanoo.

Saksalaisen kenraalin sanotaan joutuneen vangiksi

Sähkösanoma

Lontoo, tammik. 28 p. — Tämänpäiväinen Venäjän tiedoitus kertoo saksalaisen kenraalin olleen niiden saksalaisten upseerien ja sotilaiden joukossa, jotka antautuivat viime yönä Stalingradin saarroksessa.

Brittiläiset ovat ankarasti pommittaneet länsi-Saksaa

Reininmaan teollisuuskaupunki Dysseldorf erikoisen tulituksen kohteena

Venäläiset sanovat saksalaisten antaantuvan, tyytymättöminä "toivottomaan taisteluun"

(Sähkösanoma)

Lontoo, tammik. 28 p. — Brittiläiset järeät pommittajat hyökkäsivät länsi-Saksaa vastaan yön aikana, pudottaen satoja tonneja räjähdysaineita 20 minuutissa natsien teollisuuskeskukseen Düsseldorfiin.

Hyökkäys on osa liittolaisten uudesta ilmaoffensiivista, jolla toteutetaan Casablancan neuvottelussa tehyä päätöstä akselivaltojen pakottamisesta antautumaan ilman ehtoja, oli 51:nen sitten syysk. 10 p.

Raskaat pilvet estivät lentäjät toteamasta pommituksensa tuloksia, mutta suurien tulialojen kuumotus antoi aihetta olettaa, että hyökkäys oli varsin tehokas.

Düsseldorf on yksi Saksan asetuotannon keskuksia ja se on myös tärkeä kuljetuskeskus.

Eräässä ilmaministeriön tiedonannossa sanottiin, että Lancaster- ja Halifax-pommittajat ankarasti pommittivat Saksan Reininmaan teollisuuskohteita yöllisessä hyökkäyksessä ja että kuusi lentokonetta jäi sille tielle.

Amerikalaiset ja brittiläiset lentokoneet ovat viimeisten 24 tunnin ajalla pommitelleet tuhannen mailin rintamaa Europassa lounais-Ranskasta Pohjois-Tanskaan saakka.

Venäläiset sanovat saksalaisten antautuvan

Sähkösanoma

Moskova, tammik. 28 p. — Kieltäytyen jatkamasta toivotonta taisteluaan saksalaiset joukot ovat ryhtyneet kapinoimaan ja antautuvat joukottain venäläisille, jotka hyökkäilevät heidän horjuvia varuspaikkojaan vastaan Stalingradissa, rintamalta tänään tulleiden tietojen mukaan.

Tänään puolenpäivän aikaan julkaistussa tiedonannossa sanottiin, että yksi kenraali, kolme everstiä, neljä everstiluutnanttia ja muita korkeita upseereja oli saksalaisten ja saattolaisvartioitten joukoissa, jotka olivat saaneet kyllikseen sodasta. He tulivat niistä hupenevista 22 divisioonasta, joiden miesvahvuus oli 220,000 alkuaan Stalingradissa ja ympärillä, kun venäläisten piiritys alkoi 10 viikkoa sitten.

Armeijan lehti Punatähti sanoi, että eräs valiorykmentti, jossa kolme päivää sitten vielä oli 1,200 miestä ja jolla vielä oli kuularuiskuja ja miinanheittäjiä, antautui eilen, mutta antautujia oli enää vain muutamia satoja ja heillä oli kaksi kuularuiskua ja 100 kivääriä, joihin heillä ei ollut ammukkeita.

Yksityiset saksalaiset upseerit, jotka ovat halukkaita uhraamaan henkensä Adolf Hitlerin kunniaksi, koettivat järjestää vastarintaa ja seurauksena oli kiivas taistelu niillä kohdilla, joilla he onnistuivat. Mutta masennus valtasi alaa ja kieltäytymiset tottelemasta käskyjä lisääntyivät.

Venäjän virallinen uutistoimisto Tass tiedoitti Sveitsistä, että kapinoita on puhjennut Bayonnessa ja Dijonissa Ranskassa saksalaisten joukkojen keskuudessa viime joulukuussa heidän kieltäydyttyä lähtemästä Venäjän rintamalle ja että neljä upseeria ja 18 miestä ammuttiin.

Neuvostojoukot Donin rintamalla jatkoivat saksalaisten joukkojen tuhoamista, keskipäivän tiedonannon mukaan.

Amerikalaiset menettäneet toistatuhatta miestä Tunisiassa

Sähkösanoma

Washington, tammik. 28 p. — Amerikalaisten mieshukka Tunisiassa on tähän mennessä 1,258, joista 211 on kaatunut, 532 haavoittunut ja 515 kadonnut, sotasihteeri Henry L. Stimsonin tämänpäiväisen tiedonannon mukaan.

Italialainen laiva upotettu Välimerellä

Sähkösanoma

Lontoo — Brittiläinen Reuterin tietotoimisto kertoo brittiläisten sukelluslaivojen Välimerellä upottaneen 6,000-tonnin italialaisen kauppalaivan, jonka lastina oli moottorivaunuja. Upottaminen on tapahtunut Italian ja Tunisian välillä. Tuossa tiedoituksessa sanotaan, että sitten marraskuun sama sukelluslaiva on upottanut yhteensä kahdeksan vihollisen laivaa, niihin kuuluen kaksi hävittäjää.

Venäläiset hyökkäävät keskirintamalla

New York, N. Y., tammik. 27 p. — Berliinin radio kertoo, että venäläiset joukot Venäjän keskirintamalla, luoteiseen Voronezhista, ovat hyökänneet saksalaisten linjoja vastaan melkoisilla voimilla. Jos tämä on totta, niin punainen armeija on nyt aloittanut kahdeksannen suuren hyökkäyksen akselia vastaan yli Venäjän odottuvalla rintamalla. Ennen hyvin usein Saksan radiotiedotuksissa on korrottu punaisen armeijan iskuista ennenkuin niistä on Moskova ehtinyt tiedoittaa.

Presidentti esiintyy syntymäpäivänään

Washington, tammik. 27 p. — Presidentti Franklin D. Roosevelt, missä tahansa hän on, tulee ottamaan osaa syntymäpäivänsä ohjelman suorituksseen neljän pääradioketjun välityksellä lauantai-iltana. Tuota ohjelmaa esitetään kello 11.15 illalla kello 12.15 aamulla (idän sotaaikaa). Varmaa aikaa, milloin presidentti puhuu, ei ole ilmoitettu.

Kadonnaista 226 ilmoitetaan olevan vankeina.

Stimson sanoi, että äskeiset sotatoimet Tunisiassa ovat olleet suurimmaksi osaksi ilmataisteluita, joissa amerikalaisilla on ollut huomattava menestys. Hän viittasi tammik. 24 tapauksiin, jolloin yhdysvaltalaiset ilmailijat tuhosivat 24 vihollisen lentokonetta maassa.

Stimson sanoi, että maajoukkojen kesken on tapahtunut tiukkoja yhteenottoja keski- ja etelä-Tunisiassa, jossa yhdysvaltalaiset ja ranskalaiset joukot ovat yhteistoiminnassa.

Sähkösanoma

Kenraali Douglas MacArthurin päämaja, Australia, tammik. 28 p. — Kenraali Douglas MacArthur ilmoitti tänään, että liittolaisten mieshukka voitokkaassa Papuan taistelussa Uudessa Guineassa oli vähemmän kuin puolet vihollisen mieshukasta.

Sähkösanoma

Liittolaisten päämaja, Pohjois-Afrika, tammik. 28 p. — Amerikalaiset Billy Mitchellin keskikokoiset pommittajat jattivät erään akselihävittäjän palamaan ja vahingoittivat toista alusta Välimerellä, liittolaisten erään puhemiehen mukaan.

Presidentti Roosevelt lähetti tänään Pohjois-Afrikassa oleville joukoille viestin, jossa hän ylisti heidän käyttäytymistään ja sanoi heidän ansaitsevan mitä suurimmat kiitokset.

Japanilaiset ilmailijat hyökänneet

Sähkösanoma

Washington, tammik. 28 p. — Kaksi japanilaista lentokonetta hyökkäsi amerikalaisia laivoja vastaan amerikalaisten asemien länsipuolella Aleutien saaristossa, laivaston tämänpäiväisen tiedonannon mukaan.

BRITTILÄISET ETENEVÄT P.-AFRIKASSA

Kairo- Egypti, tammik. 28 p. — Kairo, Britannian kahdeksas armeija, ajaessaan takaa akselimarsalkan Erwin Rommelin joukkoja, on saapunut Sabaratbaan, alueelle, joka on noin 40 mailia länteen Tripolista. Etuvartiojaukot olivat yhteenotoissa Rommelin jälkijoukkojen kanssa siellä eilen.

Ilmahyökkäyksiä tehtiin eilen rautatielinjoilla Etelä-Italiassa.

Kymmenen tuumaa sataa lunta 18 tunnin aikana

(Sähkösanoma)

Boston. — 8—10 tuumaa sataa lunta Uudessa Englannissa seuraavan 18 tunnin aikana, ennustaa sääasema tänään. Bostonin pahimman tammikuun lumimyrskyn 46:ntena vuosipäivänä.

Tuuli, mikä lähentelee voimassa myrskyä, tulee keräämään vahvoja nietoksia — erittäinkin ranta-alueilla.

Sääasema selosti, että myrsky nyt jo puhaltaa eteläisessä Uudessa Englannissa ja Cape Codilla ja leviää yli koko kuuden Uuden Englannin valtion muuttaman tunnin aikana.

Näyttää varmalta, että tämä myrsky tulee pahentamaan nyt jo vakavaa polttoaineiden puutetta Uudessa Englannissa, jossa useat kaupungit ovat tehneet suunnitelmia evakuoida perheitä kylmistä asunnoista yleisiin rakennuksiin.

Natsit naljailevat Rooseveltin ja Churchillin neuvottelulle

Lontoo, tammik. 27 p. — Tri Paul Göbbels ja hänen propagandarenkinsä kuluttivat monta hyvää tuntia aikaa etsiessään laatusanoja Rooseveltin ja Churchillin neuvottelun selostamista varten. Ja nyt ensimmäinen natsien vaikutelma tuosta kokouksesta on saatu kuulla Lontoossa. Eräs Berliinin radioitsija murahti tänä aamuna, että "Kymmenen päivää kului Anglo-Amerikan hallitusten johtajien yhteisymmärrykseen pääsemisessä." Hän selosti saksalaisille kuulijoilleen, että tuo neuvottelu merkitsi vain "neljännen luokan Hollywoodin Big-Wig Pow-Wow'ta Afrikan romantisilla rannoilla."

Ennustaa natsien kukistumista jo tämän vuoden aikana

New Yor, N. Y., tammik. 26 p. — A. D. Whiteside, Dun & Bradstreet-yhtiön presidentti ,lausui tänään, että on riittävät mahdollisuudet siihen, että Yhdistyneet kansat kukistavat akselimaat Europassa 1943. Whiteside, kirjoittaessaan Dun's Review'ssa, edelleen selosti, ettei näytä mahdottomalta etteikö Japania kukistettaisi vajaassa vuodessa sen jälkeen, kun akselit Europassa on kukistettu.

Terästyöläisiä lakkoutunut Luxemburgissa

Madrid, Espanja, tammik. 25 p. — Ranskasta tänään tulleet uutiset kertoivat, että tuhansia rauta- ja terästyöläisiä on lakkoutunut Luxemburgissa ja saksalaiset ovat vanginneet satoja heistä.

Työläisten kerrotaan lakkoutuneen sen vuoksi, että heillä teetettiin liian pitkiä työpäiviä ja heidän tuotteensa lähetettiin Saksaan.

BRITTILÄISET POMMITTANEET KÖÖPENHAMINAA

Sähkösanoma

Tukholma, tammik. 28 p. — Tanskasta lähetetyt uutiset kertovat, että vähintään viisi henkeä sai surmansa ja 50 loukkaan tui, kun brittiläiset lentäjät pommittivat eilen Kööpenhaminaa. Pommitetuilla paikoilla tapahtuneet vahingot tekivät tarpeellisiksi siirtää noin 7,000 ihmistä teattereihin, kirkkoihin ja muihin rakennuksiin turvaan yönajaksi.

Saksalaiset perääntyvät Rostovia kohti

Lontoo, tammik. 28 p. — Punaiset armeijat onnistuneesti heittävät saksalaisia takaisin Rostovia kohti natsien epätoivoisista vastahyökkäyksistä huolimatta.

Venäläisjoukot, jotka pyrkivät valloittamaan Rostovin, taistelevat Salskista lounaiseen ja niiden sanotaan edenneen sivu Belaya Glinan, 40 mailia Tikhoretskistä, jossa Stalingrad ja Rostov-Baku rautatiet yhtyvät. Ja Tikhoretskin eteläpuolella ve näläiset uhkaavat tärkeää rautatienhaaraa Kropotkinia.

Pako Voronezhin rintamalla jatkuu ja eilen vangittiin 5,000 natsisotilasta lisää. Punaisen armeijan puhemiehet sanovat siellä olleen vain lyhyen taistelun ennen akselijoukkojen antautumista. Nämä vangit otettiin aikaisemmin vangittujen 64,000 akselisotilaan lisäksi. Tuossa suuremmassa luvussa enemmistö oli unkarilaisia, italialaisia ja romanialaisia.

Hitler luopuu armeijan johtamisesta

New York, tammik. 28 p. — Marokon radio kertoo New Yorkissa kuullussa tiedoituksessa, että Hitler on päättänyt väliaikaisesti luopua Saksan armeijan persoonallisesta komentamisesta ja jättää tehtävän yleisesikunnalle. Ja yleisesikunnan sanotaan laatineen suunnitelman akselijoukkojen uusiin linjoihin vetämisestä Venäjällä. Tuossa radiotiedoituksessa lainattiin ruotsalaista lehteä.

Kehoittaa amerikalaisia olemaan varuillaan

Washington, tammik. 25 p. — Uruguayn varapresidentti ja ulkoministeri tri Alberto Guani esitti, Amerikan keskinäisen puolustuskomitean kokouksessa täällä tänään, että läntisen pallonpuoliskon maat olisivat entistä enemmän varuillaan vihollisen asiamiesten ja kavaltajien suhteen.

Chileläinen kenraali Arturo Espinosa virallisesti ilmoitti, että hänen maansa on päättänyt rikkoa välinsä akselivaltojen kanssa "senaatin suostumuksella, joka edustaa kansakunnan yleistä mielipidettä."

ILMATIETOJA

Lunta sataa vahvasti keski- ja länsiosassa valtiota ja valtion iin osassa vahva lumisade muuttuu jäätäpitoiseksi sohjuksi tänään iltapäivällä ja illalla ja Cape Codilla sateeksi ensi yönä. Vähän lämpöisempää tänä iltana. Tuuli paistui raikkaaksi valtion osassa ja voimakkaasti rannikolla tänään iltapäivällä ja illalla.

TOIMITUKSEN OSASTO
TOIMITUS
YRJÖ MAKELA OSKARI TOKOI A. E. USENIUS
HENRY PURANEN L. MOILANEN
Lehteen aiotut kirjotukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet on lähetettävä osotteella Raivaajan toimitus, Box 600 Fitchburg, Mass. Telef 131

NEW ENGLAND FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS ASSOCIATION MEMBER

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better"

PÄIVÄNKATSAUS

TAANTUMUKSELLISET SOTAJALALLA

Varpresidentin, Henry Wallacen, viimeisen puheen jälkeen tämän maan taantumukselliset ovat olleet sotajalalla. Ja miksi? Hänhän on asettanut asemansa paljon korkeammalle jalustalle millä varapresidentin virka on koskaan tässä maassa ollut — kuten koko maailma nyt käsittää — ollessaan syvästi huolestunut sodan jälkeisen tilanteen suhteen. On totta, että hänen lausumansa toivomukset ovat pelästyttäneet niitä, jotka ikävöiden katselevat taaksepäin aikoihin, jotka tuskin koskaan palaavat. Näidenkin ihmisten meidän muiden mukana olisi katseltava varapresidenttiämme miehenä, jonka mieli ei polje paikoillaan.

Esim. viimeisessä puheessaan hän lausui, että kilpailuhenki tulee edelleenkin olemaan ihmiskuntaa eteenpäin ajava voima. Hänsä lausui, että mitä enemmän yksityinen yritteliäisyys kykenee antamaan työtä kaikille työläisille kunnollisilla palkoilla, sitä vähemmän hallituksen varoja tarvitaan käyttää. Mitähän moitittavaa taantumuksellisemme tässä näkevät?

Wallace, jota maan taantumuksellisimmat lehdet nimittelevät vaikka miksi, todellisuudessa katselee Amerikaa maana, missä kaikki voivat tulla keskiluokan jäseniksi — missä kaikki voivat nauttia niistä etuisuuksista ja hyödyistä joista keskiluokka tähän asti on nauttinut.

Jokaisen, jonka näköä dollari ei sokaise, pitäisi hyödykseen tutkia hänen tulevaisuuden kuvaansa.

VIHA SOTA-ASEENA

Jos sota voitettaisiin vihalla, saksalaiset ja japanilaiset olisivat sen jo aikoja sitten voittanet. Näitä kansoja ovat ekspertit kauan opettaneet vihaamaan. Me emme voi odottaa voittavamme niitä sillä alalla.

Kenenkään ei voida odottaa rakastavan ihmisiä, jotka ovat tehneet ihmiskunnalle sellaista mitä meidän vihollisemme ovat tehneet. On epäilyttävää josko koskaan nykyaikana miehiä on kutsuttu vastustamaan vihollista, joka on tehnyt niin paljon pahaa, joka on pudonnut niin alas inhimillisessä vaakassa. Ja sota sinänsä kehittää ihmisissä vihan tunteita. Kenenkään ei tarvitse peljätä, että meidän poikamme ovat helläluontoisia ja peräänantavaisia vihollisen suhteen.

Mutta systeemmaattinen vihaan kiihoittaminen ammattikirjailijain taholta, jotka eivät koskaan millään tavalla joudu lähelle tulilinjoja, on kokonaan eri asia. Ne eivät millään tavalla palvele käytännöllisiä militaristisia tarkoituksia. Me emme voi kuvitella sotilaittemme ottavan muuta kuin ohimenevän kiintymyksen heidän kirjoituksiinsa. Sotapalveluksessa olevien miestemme mieli on kaukana näistä tunnetaiteilijoista. Mariinien eversti, Le Roy Hunt, edustaa parhaiten heidän katsomuksiaan. Palattuaan Guadalcanalin taistelusta äsken hän lausui: "Nuori amerikalainen on paras mahdollinen sotilas maailmassa siksi kun hän on sivistynyt ja älykäs. Mariinit oppivat sodankäynnin lyhyessä ajassa. He tutkivat japanilaisten temppuja, jäljensivä ne ja lisäsivät niihin joitakin omiaan. Niin pian kun he oppivat pelin, mikään ei voi viedä heiltä sitä varmaa tunnetta, että amerikalaiset voivat tehdä mitä tahansa paremmin kuin muut."

Tästä everstimme esittämästä kuvasta paljastuu sotilaittemme psykologia. Se muodostuu omansa paremmuuden tuntemuksesta, asittensa, kouluutuksensa, mihin yhdistyy heidän luottamuksensa omaan itseensä ja hyvä huumori. Luonnollisestikin he vihaavat vihollista. Mutta he eivät voita siksi, että vihaavat. He voittavat siksi kun ovat parempia kuin vihollisensa.

Vihan liiallinen painostaminen on hyödytöintä sodan ajalla ja voi muodostua vahingolliseksi sodan jälkeen. Jälkeen kaiken meidän on jälleen rakennettava maailma olivatpa meidän tunteemme ja ideamme mitkä tahansa silloin kun viimeinen pommi laukeaa. Me paremminkin ryhtyisimme jälleenrakennustyöhön niiden ajatusten vallitessa, jotka näyttävät vallitsevan Guadalcanalilla kuin niiden, jotka takovat kirjoituskoneita kotona.

VANHAA VALTAPOLITIIKKAA ILMENEE SODAN JÄLKEISISSÄ SUUNNITELMISSA

Rauhan kuva keskisen Itä-Euroopan slaavilaisissa maissa oli viime viikolla pahasti vinossa. Kysymys erikoisesti koski tshekkien ja puolalaisten liittoa, joka laadittiin ja solmittiin suurin toivein vuosi sitten, mutta joka nyt on joutunut jo roskakoriin.

Venäjän armeijan saamat suuret voitot kieltämättä takaavat mainitulle maalle suuren vaikutusvallan tulevissa rauhanneuvotteluissa. Venäjä ainakin tulee esiintymään vapautettujen slaavilaisten kansojen suurena veljenä. Puolalle, toiseksi suurimmalle veljelle slaavilaisessa perheessä, sen tuomat vaikeudet käyvät selvääkin selvemmäksi.

Puolalaiset ovat vuosisatoja taistelleet Venäjän pan-slaavismia vastaan. Edellisen maailman sodan jälkeen sen mahtava sortaja makasi uupuneena maassa. Voimakkain sotilasvalta, Ranska, oli Puolan ystävä. Ensiluokan suurvaltaa ei ollut 300 mailia lähempänä Puolan rajasta. Venäjä toipui ensinäkseksi ja heinäkuussa 1920 punainen armeija oli Warsovan porteilla. Ranskan avulla venäläiset joukot ajettiin takaisin, mutta Puolan etuoikeutettu asema sen jälkeen ei koskaan ollut enää sama.

Kahta vuosikymmentä myöhemmin, Saksan hyökkäyksen ja Saksan ja Venäjän välisen Puolan jaon jälkeen, Puolan maanpaossa oleva hallitus, ryhtyi huolestuneena etsimään sodan jälkeisiä ystäviä. Tshekkoslovakia, jonka Hitler oli jo ennen kukistanut ja jakanut, oli niistä luonnollisin. Nämä kaksi slaavilaista veljeskansaa eivät olleet koskaan riidelleet, paitsi että puolalaiset Hitlerin vallatessa Tshekkoslovakian myös lähtivät saaliin jaolle ja anastivat Teschenin alueen takaisin Tshekkoslovakialta. Lontoossa olevan Tshekkoslovakian hallituksen presidentti, Eduard Benes, oli valmis unohtamaan menneisyyden ja marraskuun 11 p. 1940 nämä kaksi maanpaossa olevaa hallitusta antoivat julistuksen, jossa haamoittelivat sodanjälkeistä liittoa.

Aiotun liiton yksityiskohdat suunnitteli ja laati tshekkoslovakialais-puolalainen yhteistyökomitea ja niihin sisältyi yhteistoiminta ulkopolitiikan alalla samoin kuin sotilaallisissa, taloudellisissa ja yhteiskunnallisissa asioissakin, yhteinen yleisesikunta, rajoittamatoin matkustelu liiton sisällä. Molemmat valtiot kehoittivat toisia valtioita tällä europalaisella alueella, joiden kanssa Tshekkoslovakian ja Puolan tärkeät edut ovat kosketuksissa, yhtymään liittoon. Yksityiskohtainen suunnitelma muodollisesti hyväksyttiin tammik. 21 p. 1942 — kuusi päivää sen jälkeen kun Kreikan ja Jugoslavian maanpaossa olevat hallitukset olivat yhdistyneet Balkanin unioniin ja siten synnyttivät lisätoiveita sodanjälkeisestä solidarisuudesta Itä-Europassa. Muutamia kuukausia sitten työ kuitenkin keskeytyi. Tshekit olivat jostakin syystä menettäneet mielenkiintonsa siihen.

Mielenmuutoksen syyt ovat nyt selvinneet. Tshekkien vastahakoisuus johtui siitä kun liittoajaus ei miellyttänyt Venäjää. Kremlissä katseltiin epäluulolla kaikkien liittojen muodostamista Itä-Europaan, mitkä voisivat muodostua "cordon sanitaireksi" Venäjän vaikutusta vastaan Europan asioissa. Ja tshekit pitivät Venäjän ystävyyttä suuressa arvossa. Heillä ei ollut historiallisia valituksen aiheita eikä rajariitoja Venäjän kanssa. He myös uskovat, että heidän tasapainoisessa taloudessaan ei myöskään ole kommunismin vaaraa. Toisena erimielisyyden aiheena oli puolalaisten valmius hyväksyä Unkari jäseneksi liittoon. Thekit eivät taas olleet valmiit antamaan anteeksi tämän akselin vasallin tekoja.

Täten tshekkien hylkäämä Puola pelkää olevansa yksinään Venäjää vastassa rauhanneuvotteluissa. Sellaisessa tilanteessa sillä ei ole suuriakaan mahdollisuuksia saada takaisin ennen sotaa voimassa olleet rajansa (vaikkakin julkisesti puolalaiset selittivät, että heidän liittonsa Venäjän kanssa tarkoittaa vuoden 1920 rajojen tunnustamista). He tietävät Venäjän lujasti uskovan "rajojen turvallisuuteen" — Venäjälle. Tämä oletettavasti oli yksi niitä asioita, joista Puolan pääministeri, kenraali Wladyslaw Sikorski, pyrki keskustelemaan presidentti Rooseveltin kanssa hänen äsken vieraillessaan Valkotalossa. On ollut puhetta, että Benes myös tulee käymään Washingtonissa. Mutta ilmeistä on, ettei Yhdysvallat enempää kuin Britanniakaan rohkaise tällaisia keskusteluja tänä aikana. Kumpikaan ei halua mennä jonkun Yhdistyneisiin Kansoihin kuuluvan puolelle ja toista vastaan. Molemmat, Atlantin sopimuksen mukaisesti, ovat haluttomat tekemään lujia sopimuksia ennen kun kunkin maan kansan mielipidettä on kysytty sodan jälkeen.

◆ JUTUSTELUA ◆

Miten Afrikan retki järjestettiin

Hallitus katsoo nyt jo ajan tulleen, jolloin se voi suurelle yleisölle antaa tietoja, miten se suuri retki Pohjois-Afrikaan järjestettiin. Tietenkään vieläkään ei voida kaikkia yksityiskohtia saattaa julkisuuteen, mutta sekin, mikä nyt julkisuuteen saatetaan, on kuin ihmeellinen satu siitä tarkkuudesta ja niistä yksityiskohdista, jotka kaikki otettiin huomioon ennenkuin retki alettiin. Siitä kuinka paljon laivoja retkeen otti osaa ja minkälaisia laivoja, ei vieläkään ilmoiteta. Julkisuuteen saatetut tiedot, että konvoihin kuului 850 laivaa, ovat edelleenkin vaan sanomalehtien esittämät tiedot, mutta kuinka monta niitä todellisuudessa oli, on ja pysyy toistaiseksi salaisuutena.

Retken yksityiskohtaiset suunnitelmat laadittiin Washingtonissa ja johti näiden suunnittelujen valmistumista 12 armeijan upseeria, prikaattikenraaleita ja armeijan eversti. Ja viisitoista viikkoa sen jälkeen kun he työnsä alkoivat, saattue lähti matkalle ja kaikki yksityiskohdat oli selvitetty. Ja huoletta voidaan sanoa, että se oli suurin saattue, mitä koskaan ihmiskunnan historian aikana on toimeenpantu. Sitä kuinka monta miestä, tänkkiä, tykkiä tai muita sotavälineitä vietiin, ei vieläkään ilmoiteta. Mutta jonkinlaisen käsityksen saa siitä kun luetellaan, mitä muita tavaroita sinne vietiin. Ja että tavaroiden laatu oli monipuolinen selviää siitä kun sanotaan sinne viedyn 700,000 erilaista esinettä. Ruokaa vietiin tässä yhdessä lähetyksessä 22,000,000 paunaa, vaatteita 38,000,000 paunaa, lukuunottamatta niitä vaatteita, mitä kullakin oli päällä, 10,000,000 gallonaa gasoliinia, mikä vietiin joko viiden gallonan kannuissa, 50 gallonan tynnöreissä taikka irrallaan tankkilaivoissa. Ja siitä ilmoitetaan, että jokainen gallona tuli perille. Armeijan varusmestari lähetti seitsemän paria kenkiä jokaista sotilasta kohden ja lisää kenkiä lähetettiin 90 päivän kuluttua siitä kuin tämä suuri lähetys meni. Tavaran monipuolisuudesta puhuu m. m. se, että tavaroiden mukana oli 100 herätyskelloa, etteivät pojat satu nukahtamaan ohi ruoka-aikojen, 580 rotanloukkua, teurastajan pukuja, kumileimasimia, rapputuoleja, kassakaappeja ja monia muita sellaisia tavaroita.

Jokaiselle sotilaalle oli jaettu, paitsi tavallisia esineitä ja muona-annoksia, myöskin tapletteja, jotka auttavat Afrikan kuumuutta vastaan, haavottumisen sattuessa otettavia ja monia erilaisia kohtauksia varten. Jokaiselle annettiin myöskin pari silmälaseja, joissa oli irrotettavat lasit, toiset käytettävät auringon paisteessa, toiset hiekkamyrskyssä. Oli erikoisesti pidetty huoli, että näiden lasien valmistus ei saanut tulla kenenkään tietoon, sillä jos saksalaiset urkkijat olisivat saaneet tietää, että amerikalaisia joukkoja varustetaan tällaisilla välineillä, olisivat he heti voineet vetää oikean johtopäätöksen myöskin siitä, mihin niitä aijotaan viedä. Samoin erikoisen salaisia olivat myöskin erikoisesti valmistetut teheät hyönteisverkot, joita käytetään hiekkakärpäsiä vastaan ja kaikenlaisten hiekkahyönteisten sekä kärpästen hävittämisvälineet ja täytteet, joita pannaan kypärin ja päänväliin ettei lentohiekka pääse päähän. Samanlaisia salassa pidettyjä esineitä olivat kaikki muutkin, joita tarvittiin auringon paahteelta suojelemiseksi ja joita kaikkia varustettiin mukaan. Tavaroiden mukana matkalla oli kymmeniä tuhansia laatikoita, jotka oli merkitty vain XY merkillä ja joista kukaan vielä matkalla ei tiennyt mitä ne sisälsivät.

Retken onnistumisen yksi ehto oli se, että sen täytyi pysyä salaisa. Ne harvat johtavat upseerit, jotta asiasta tiesivät, eivät tiedonannoissaan puhuneet siitä keskenäänkään mitään, vaan puhuivat Irlannista taikka Britanniasta, joilla tarkoitettiin joko Marokkoa taikka Algeriaa. Ja suunnitelman järjestäjistäkin toiset tiesivät matkan päämäärän, mutta ei retken vahvuutta kun taas toiset tiesivät retken vahvuuden, mutta ei päämäärää. Kun joku aika takaperin julkisuudessakin mainittiin, että vähintään 1500 ihmistä tiesi koko suunnitelman, niin asianomaiselta taholta tämä kokonaan kumotaan. Esimerkiksi varusmestarin toimistossa, joka varusti kaikki tarpeet matkaa varten, vain kymmenen tiesi asiasta ja kuljetusosastolla, joka järjesti laivat ja kuletuksen yli merien, vaan yhdeksän tiesi, mistä oli kysymys. Useimmat divisionien kenraalit eivät tienneet, mihin he olivat matkalla ennekuin vasta yhdennellätoista hetkellä.

Suurin ja vaikeimmin ratkaistava kysymys oli, mihin kätketään se laivojen paljous, joka retkellä tarvittiin, ettei sen kokoontumisesta tulisi tietoa, eikä laivoilla olisi tietoa, mihin tarkoitukseen niitä tullaan käyttämään. Kaikki nimiä ja tarkoituksia edustavat tiedonannot oli tarkoin kätketty salanimen taakse. Vähäinen tehtävä ei suinkaan ollut laatia tarkka luettelo kaikista, jotka retkeen tulivat mukaan, niin hyvin laivastosta, armeijasta kuin lentovoimistakin ja suunnitella ja asettaa jokaiselle yksilölle hänen paikkansa kulkueessa. Tämä kaikki oli kuljetuslaitoksen tehtävä ja samalla tarkoin määritellä ajat ja paikat, missä ei ainoastaan kukin laiva vaan myöskin jokaisen miehen tuli olla kussakin tilaisuudessa.

Vähäinen tehtävä ei myöskään ollut laatia tarkat kartat koko Pohjois-Afrikasta aina Kairosta Casablancaan asti. Armeijan ja lentovoimien insinöörlosastot suorittivat tuon työn etukäteen suurella huolella ja lentokoneista otetuilla valokuvilla todettiin, että kartat jokaisesta kohdasta olivat oikeat. Toiset näistä kartoista olivat niin suurelle skaalalle, että kuusi tuumaa karttaa edusti mailia maastoa. Niihin oli merkitty jokainen tie, polku, mäennuppula ja kaikki, mitä tarvittiin tietää. Ja ainoastaan yhdenlaisia ja samojen piirustusten mukaisia karttoja jaettiin, toiset tietenkin pienennettyinä, joten sekaannusta ei voisi tapahtua. Samoin myöskin kaikki satamat oli mitattu etukäteen, jotta tiedettiin kuinka syvässä uivat laivat kuhunkin satamaan voivat uida sisälle. Laivojen purkaus oli myöskin etukäteen järjestetty ja siinä myöskin otettu huomioon paikallisten asukkaiden apu. Niitä varten oli varattu erilaisia tavaroita, joita niiden tiedettiin tarvitsevan ja niillä voitiin houkutella työhön. Nämä, voisi sanoa lahjoa kulettavat laivat, menivät ensimmäisinä maihin hankkimaan purkaustyöläisiä omien miesten lisäksi. Niihin tavaroihin kuului kirjavaa hienoa puuvillakangasta, teetä, riisiä ja sokeria. Varusmestari oli pitänyt huolen myöskin siitä, että mukana oli 2,000 tonnia täipulveria, kaikenlaisia hajuaineita, huulipunaa, kasvomaalejа, sukkia, kynsimaaleja, partaveitsenteriä, saippuaa ja purukumia.

Suunnitelmat tavaroiden purkamisesta oli tarkoin tehty ja alueet rannikolla mailien laajuudella merkitty karttaan mihin mikin tavara viedään ja pannaan säilöön. Tavarat laivoihin oli lastattu niin, että jokainen laiva sisälsi mitä erilaisimpia tavaroita herneistä 32 tonnin tänkkeihin asti. Jos joku laiva lasteineen tulisi upotetuksi, menetys olisi suhteellinen kun sitä vastoin jos erilaiset tavarat olisi lastatte erilaisiin laivoihin ja joitakin niistä upotettu, vahinko olisi saattanut olla korvaamaton.

Juuri ennen saattueen lähtöä tuli lyhyen yön ja puolen päivän kiireellisin aika mitä ihminen on koskaan viettänyt. Kaikkien tuli olla asemillaan ja jos jossakin olisi syntynyt häiriöitä, varalaiva oli sovitun matkan päässä, niin kuin pesäpallon pelauksessa varamies istuu lavitsalla odottamassa vuoroaan, jos joku vakinaisista sai ripulin taikka jotain muuta keskeytystä olisi tullut. Samoin miesten kuletuksessa oli pidetty huoli siitä, että vaikka neljäsosa idänvaltioiden rautatie- ja maantiesilloista olisi räjäytetty, joukkojen säännöllinen kuletus laivoille olisi jatkunut ilman pleninttäkään keskeytystä. Ja kuten tiedetään, mitään sellaista ei tapahtunut, tuskin yritettiinkään. Miehet myöskin laetttin samalla tavalla kuin tavaratkin niin, että jokaisessa laivassa oli kaikkiin aselajeihin sekä signaaliosastoon ja lääkintäosastoon kuuluvia miehiä niin, että upotukset silnäkin tapauksessa olisivat olleet suhteellisia eikä häiriöitä aikaansaavia. Jokaiselle laivaanastuessa pistettiin käteen kortti, jossa oli tarkoin merkitty, mihin tulee mennä, missä on makuupaikka ja muut tarpeelliset tiedot.

Karttojen vartioimisesta ja perille maahansa hyökkääminen, jolle eivät olleet antaneet minkäänlaista aihetta. Kansa on aikanut kafselta Saksaa suurimpana vihollisenaan ja yleisesti toivoo läheisempiä siteitä anglosaksisen maailman kanssa. Lopullisena tuloksena tanskalaiset odottavat yhtenäistä Skandinaviaa. Tätä päämäärää kohden edistyttiinkin jo ennen sotaa ja jonakin päivänä se toteutetaan. Rahayksikkö nyt jo on sama kaikissa maissa. Tanskan, Norjan ja Ruotsin lait ovat enemmän yhtäläiset kuin Massachusettsin, South Carolinan ja Kansasin. Näiden maiden kielet ovat hyvin läheistä sukua toisilleen ja tavat ja luonnepiirteet ovat samanlaiset. Siksi voidaan odottaa, että ajan oloon nämä maat muodostavat enemmän kuin pelkän liiton — ainakin yhtenäisen puolustuslaitoksen, ehkäpä tulliliitonkin.

Mutta maat säilyttävät itsenäisyytensä. Ne eivät aio sulautua yhteen. Tanskalaisista tuntuu, että kaikkien maiden on luovuttava joistakin suveräänisistä oikeuksistaan. He ajattelevat vain höllää liitoa. Heidän mielestään kansojen on luovuttava ainakin yhdestä oikeudestaan, oikeudesta ylläpitää suurta armeijaa. Tanskalaiset todennäköisesti suosivat kansainvälistä sotavoimaa.

Tällaisen kansainvälisen armeijan yhtenä tehtävänä olisi Saksan michitys useiden vuosien ajaksi, mutta samalla olisi viisasta ottaa säädyllisiä saksalaisiakin tähän michitysarmeijaan.

* * *

Muina varokeinoina saksalaisen imperialismin uutta leimahdusta vastaan olisi pakkokuluovutettava osa Saksan raskaasta teollisuudesta. Mutta se, tanskalaisen mielipiteen mukaan ei tarkoita sotakorvauksia. Tanskalaiset eivät odota suuriakaan sotakorvauksista. Heidän mielestään Saksa ei ole tilaisuudessa maksamaan mitään mainitsemisen arvoista ja he myös pelkäävät, että jos korvauksia maksetaan valmistetuilla tuotteilla, se

Mitä tämän sodan jälkeen?

Maailman vapaiden kansojen Amerikassa olevien edustajien haastatteluja

Kirj. Otto Zausmer

Tämä on kirjoitettu sen haastattelun mukaan mikä kirjoittajalla oli Tanskan lähetystön huomatun virkailijan kanssa. Häntä kirjoittajalle suositteli Tanskan Washingtonissa oleva lähettiläs, Henrik de Kaufmann.

Tanskan tämän sodan jälkeen on painiskeltava kahden vakavan probleeman kanssa, yksi niistä henkinen, toinen taloudellinen. Maana, jolla ei ollut edes tilaisuutta taistella vapauttensa puolesta maantieteellisen asemansa ja maahan hyökkäyksen nopeuden tähden, sen kansa voi helposti vajota vaarallisen alemmuustunteen valtaan. Painavia taloudellisia tarpeita parhaiten valaisee se, mitä Saksa on velassa Tanskalle puhtaasti "laillisesta" kaupasta. Viimeisimpien käytettävissä olevien numeroiden mukaan velka on kaksi ja puoli biljoonaa kruunua, eli puolitoista kertaa niin suuri kuin oli Tanskan sodan edellinen vuosittainen ulosvienti. Siihen luonnollisestikaan ei sisälly pakkoluovutukset. Siinä on otettu yksinkertaisesti lukuun vain se, minkä Saksa myöntää olevansa velassa Tanskalle äskeisistä kaupallisista toimimoista.

Senjälkeen kun valloittaja on riistänyt kaiken, Tanska tarvitsee polttoaineita, lannoitusaineita ja kaikenlaisia raaka-aineita voidakseen mennä eteenpäin ja palatakseen normaaliseen elämään.

* * *

Poliittisesti maa on onnellisessa asemassa. Kansa voi palata suoraan vuoteen 1940 ja alkaa uudelleen siitä, mihin valtiollinen elämä keskeytyi natsien maahan hyökätessä. Yleiset vaalit luonnollisestikin toimitetaan, joilla kansa voi valita uudet johtajansa jos niin haluaa, mutta muussa tapauksessa mitään kaikkikäsittäviä tai väkivaltaisia muutoksia ei tapahdu.

Eikä Tanskan ulkopolitiikkakaan esille tuo voittamatomia vaikeutksia. Sillä ei ole aluevaatimuksia. V. 1864 saksalaiset ryöstivät siltä Schleswigin maakunnan. V. 1918 Tanskalle tarjottiin suurta maa-aluetta, mutta se kieltäytyi vastaanottamasta enempää kuin mikä osottautui kaiken epäilyksen yläpuolelle tanskalaiseksi.

Ehkäpä juuri tästä syystä tanskalaisia niin syvästi suututti kuljettamisesta pidettiin erikoinen huoli. Sotilaat, jotka niitä vartioivat eivät saaneet hetkeksikään poistua paikaltaan, vaan saivat vuorollaan nukkua niiden ääressä ja heille tuotiin rucka vartiopaikalle. Jokaisessa mainhinoiusupaikassa oli varattu erikoinen laituri, jossa ikartat otettiin maihin. Karttavalmistuksista saa jonkinlaisen käsityksen, kun matkaa varten oli valmistettu erikoiset laastista valmistetut kohokartat kanalankaverkosta, jotka esittivät jokaista satamaa ja ympäristöä luonnollisella tavalla. Nämät kohokartat kuletettiin kuletuslaivoihin ja niiden avulla pidettiin sotilaille luentoja satamista ja maastosta, johon he olivat matkalla. Niissä esitettiin tiet ja kaivot sekä myöskin paikat, mihin mahdollisesti kaivon vol porata.

Maihin vientiä varten oli myöskin jokaista satamaa varten laitettu sellaiset maihinnousuveneet kuin kuhunkin rannikkoon erikoisesti sopi. Mikään armeija ei ole koskaan astunut missään maihin niin hyvin aseistettuna ja niin täydellisesti varustettuna kuin oli se armeija, joka Pohjois-Afrikan eri satamissa astui maihin. Sinne vietyjen aselden mukana oli yksi uusi ja salainen tänkkienhävittäjä tykki, jota ei oltu ennen muilla rintamilla koetettu. Siniplirrokset siitä valmistuivat vasta elokuussa, mutta michiganilainen teollisuuslaitos toimitti niitä jo mukaan ja myöhemmin niitä on koeteltu hyvällä menestyksellä.

Paitsi armeijan aseita, matkalla seurasi myöskin lukuisa joukko sivilitehtäviin valmistautuneita miehiä ja naisia, jotka ottivat haltuunsa ne tehtävät, mitä tarvittiin sivilielämän säännöllistä kulkua varten. Niiden varusteet olivat myöskin moninaiset, kuuluen niihin m. m. ilotulitusvälineitä ja mutta propagandaa koskevia tarpeita. Noin 80 prosenttia retkeä varten tarvittavista tavaroista oli valmistettu niinkutsuttuna SOS työnä se on erikoisen kiireellisenä. Mutta niin täydellistä oli tämä SOS valmistus, että kaikki sujui kuin rasvassa, niin että kommelluksia ja keskeytyksiä ei tullut ja maihinnousu suoritettiin uskomattoman vähillä menetyksillä. Tämä, jos mikään, osottaa, että amerikalaiset kykenivät tekemään suuria ja kauaskantoisia sotasuunnitelmia yhtä hyvin ja paremminkin kuin saksalaiset, joita tähän asti on pidetty suunnittelujen mestareina.

vain loukkaa niitä vastaanottavan maan teollisuutta. Luonnollisestikin he tahtovat korvauksen ryöväyksistä ja riistosta, mutta heidän toiveensa eivät ole korkeat.

Yksi seikka on olemassa, jonka suhteen he tuntevat voimakkasti. He eivät tahdo "napoleonimaista ratkaisua" — natsijohtajien maanpakoon ajamista. He mieluummin näkisivät heidät oikeuden tutkittavana ja tuomittavana. Mutta toiseltapuolen ei ole mitään varmuutta siitä, että tanskalaiset tahtoisivat edes natsijohtajien teloitusta. Tanskalaisilla ei ole kuolemanrangaistusta ja yleisenä tunteena on ollut, ettei ihmistä ole tapettava. Ehkäpä viimeisten vuosien kärsimykset ovat muuttaneet tavallisen kansalaisen katsomuksen.

Tanskalaiset ovat saaneet kaksi opetusta kansainvälisestä onnettomuudesta. Se pettyi ulkopuolisen avun odotuksessaan saksalaisten hyökätessä maahan 1864. Nyt se on enemmän kuin koskaan ennen vakuuttunut kansainvälisen yhteistoiminnan tarpeellisuudesta. Tanska ensimmäiseksi teki järjestelyt noudattaa Haagin kansainvälisen oikeuden päätöksiä koskekootpa ne kuinka paljon tahansa maan suveräniteettiä. Se myös tuntee paljon voimakkaampien yhteyksien tarvetta Kansainliiton kanssa.

Toinen opetus on puhtaasti sisäinen ja se myöskin juontautuu vuodesta 1864. Silloin kun Saksa ryöväsi heiltä suurimman osan maastaan, tnaskalaiset käsittivät, että heidän on voitettava sisäisesti se minkä ulkonaisesti menettivät. Tanskan aikuisten opetus, jota koko maailma ihailee, sai alkunsa tuosta sotilaallisesta häviöstä. Tanskalaiset voivat nyt tuta, että heidän on jälleen työskenneltävä kovemmin, tultava sitkeämmiksi, luotettava itseensä ja noustava tästä onnettomuudesta parempana ja voimakkaampana kansana.

Mazzini-seura pitää OWI:n yrityksiä sopimattomina

Vastustaa kommunistien ja entisten fascistien ottamista sotaneuvostoihin.

New York, tammik. 27 p. — Mazzini Societyn virallisen äänenkannattaja „Nazione Uniten, toimituskirjoituksessa, jonka mainitun seuran kansallinen sihteeri A. Tarchiani, antoi tiistaina amerikalaisille lehdille julkaistavaksi, arvostellaan Office of War Informationin politiikkaa pyrkiessään järjestämään italialais-amerikalaisia voittoneuvostoja New Yorkiin ja muihin kaupungeihin sisällyttämällä niihin kommunisteja ennen fascisteille myötämielisiä ihmisiä.

Vaikka kirjoituksessa kiitetäänkin voittoneuvostojen tarkoitusta avustaa sotaa monimaisilla tavoilla, siinä tuomitaan epä käytännölliseksi ja poliittisesti vaarallliseksi yritykset saada näihin neuvostoihin totalitääri-mielipiteillä varustettuja henkilöitä tai sellaisia, jotka ovat muuttaneet mielensä sodan suhteen vasta Saksan Venäjälle hyökkäyksen ja Japanin Pearl Harboriin hyökkäyksen jälkeen.

Kirjoituksessa myös moitittaan joitakin OWI:n virkailijoita, m. m. Lee Falkia, heidän yrityksiensä johdosta saada ihmiset uskoonaan, että murhattu Carlo Tresca kannatti yhteistoimintaa kommunistien kanssa voittoneuvostojen muodostamisessa.

Kirjoituksessa, jossa tulkitaan Mazzini Societyn toimeenpanevan komitean mielipidettä, lausutaan, että voittoneuvostojen muodostamisyritykset OWI:n toimitsijain esittämälle pohjalle, käyvät hyödyttömiksi. Sellaiset komiteat eivät kykene toimimaan, jotka muodostuvat aineksista, jotka etujensa ja katsomuksiensa puolesta ovat kokonaan yhteensoveltumattomat.

"Hyvää tarkoittavat miehet voivat saatua vaaraan asian, jonka hyväksi toimivat siksi kun eivät tunne siirtolaismaailman sekavuuksia," kirjoituksessa lausutaan OWI:n viitaten.

"Meidän keinotekoinen yhteinäisyytemme, jota hallituksen virkamiehet ovat ajamassa, voisi tulla väärinymmärretyksi ja saisi paheksumista aikaan hallinnollisena pakoituksena. Sellainen ei kohota sotatietotoimiston prestiisiä. Johtajat, jotka sellaiseen mukautuisivat vastoin omia mielipiteitään ja tahtoaan automaattisesti hyljättäisiin."

KOTIRINTAMA

Presidentti hyväksynyt Punaisen Ristin aloittaman työn.

"Sodan aikanakin on väestön terveys suuresta merkityksestä, voiton ollessa päämääränä", presidentti Roosevelt kirjoitti Punaisen Ristin puheenjohtajalle, Norman H. Davis'ille, Amerikan Punainen Risti on alottanut kolme kuukautta kestävän työn sotasairaanhoitajattarien, sairaanhoitajatarapulaisten ja -oppilaitten värväämiseksi. Presidetti Roosevelt on antanut toiminnal le täydellisen kannatuksensa.

Punaisen Ristin" Nursing Service" aloittaa edellämainitun toiminnan tammikuun lopulla. Sen tarkoituksena on 36,000 sairaanhoitajattaren rekisteröiminen armeija- ja laivastopalvelukseen; 100,000 Punaisen Ristin sairaanhoitajattarenapulaisen värväänminen väestön terveyden ylläpitämiseksi, sekä työskentelemään hallituksen sairaaloissa; 1,000,000 sairaanhoitajataroppilaan hankkiminen, Punaisen Ristin kotisairaanhoito-opetusta varten. Viimeksi mainituille annetaan opetusta yksinkertaisessa sairaan kotihoidossa, terveyshuollossa ymsk.

Kirjeessään Punaisen Ristin puheenjohtajalle, herra Davis'ille presidentti sanoi seuraavaa: Olemme kaikki yhtä mieltä siinä, että sota-aikana on sotilaitten terveys asetettava ensi tilalle. Mutta, olemme myöskin tietoisia siitä, että suuren siviiliarmei jamme kotirintamalla, sotayöläisten, lasten ja väestösuojelukse sen hyväksi työskentelevien henkilöiden terveydestä on niinikään huolehdittava jos halutaan viedä sota voittoisaan loppuun."

Sotavirasto omaksui jonkun aikaa sitten sen kannan, että sotivien maiden ja niiden valtakunten jotka ovat ystävällisissä suhteissa Yhdysvaltoihin, sairaanhoitokurssit suorittaneet naispuoliset kansalaiset hyväksytään Amerikan armeijan sairaanhoitajatarosastoon, luonnollisesti sillä edellytyksellä, että he voivat täyttää osaston asettamat vaatimukset. Punaisen Ristin sairaanhoito-osasto (Red Cross Nursing Service) toimittaa armeijasairaanhoitajattarien hankinnan. Hakemukset on lähetettävä paikalliseen Punaisen Ristin virastoon.

Käyttäkää V-postitusta hyväksenne.

Armeija ja laivasto — yhdessä postihallituksen kanssa — on toimeenpannut liikkeen V-postituksen yleisesti käytäntöön ottamiseksi kirjeitä lähetettäessä sotilaille ulkomaille. Tämän hankkeen tarkoituksena on saada kirjeet ym. posti lähetetyksi sotilaille mahdollisimman nopeasti; on myös huomioon otettu postin varma perille saapuminen ja tilansäästö mahdollisuudet. Mitä V-postituksella tarkoitetaan? V-postikirjeet kirjoitetaan sellaiselle paperille, josta voidaan helposti ottaa pienoisvalokuva, joka sitten suurennetaan niin, että se on helposti luettavissa. Täten säästetään kipeästi, sotamateriaalin y.m. tarpeiden kuljetukseen tarvittavaa tilaa. Edelleen:

1. V-postituksen avulla voidaan kirjeet lähettää nopeasti merien yli — kaukana oleville rintamille. Kirjeet kuljetetaan tavallisesti ilmateitse. Tulkoon tämän yhteydessä mainituksi, että ainoastaan kolme päivää pohjois-Afrikan hyökkäystoiminnan alkamisen jälkeen oli V-postia matkalla siellä oleville joukoilemme. Sota- ja laivastovirastojen määräyksestä annetaan V-postille etusija, muuhun yksityisten postiin nähden.

2. V-posti on nopein sotaajan tietojenvälitystavoista. 10,-000.000 V-postituksella lähetetystä kirjeistä sotilaille, ei tähän päivään mennessä yhtään ole jou tunut hukkaan syystä, että alkupesräiset kirjeet säilytetään lähetyspaikalla. Jos V-postia kul jettava lentokone ammutaan alas tai, jos sen jostakin syystä on tehtävä hätälasku ja kuljetet tu posti joutuu kadoksiin, ilmoitetaan tästä viipymättä lähetyspaikkaan. Kirjeistä otetaan uusi valokuva, microfilmi ja kirjeet lähetetään uudelleen matkalle.

3. Koska asevoimamme tarvitsee yhä suuremmassa määrin aseita ja sotamateriaalia on kul jetuksessa ilmennyt erinäisiä vaikeuksia. V-posti säästää tilaa, sillä V-postina ei 1800 kirjettä ole paljoa suurempi käärö, kuin tavallinen savukepaketti.

Pikkuraha liikkeelle.

Hallituksen rahapaja ilmoittaa, että vaihtorahassa ilmenee yhä kasvavaa puutetta, etenkin sentin- ja viidensentin rahoissa. Tilanne johtuu luonnollisesti siitä syystä, että saatavana oleva metalli on käytettävä sotilastarkoituksiin, josta syystä vaihtorahaa ei tehdä.

Vallitsevan tilanteen keventämiseksi kehoitetaan kaikkia asettamaan pikkurahat liikkeelle. Niitä on melkein joka kodissa, lasten säästöpankeissa yms. Käyttäkää sentit sotalainaoblikatioitten ostoon; mikä olisikaan parempi ratkaisu?

Uutisia ja Katsauksia MAINESTA

Poittoainetilanne käy kriitillisemmäksi

Kuvernööri Sumner Sewall varoitti tiistaina Mainessa polttoainetilanteen käyvän entistä kriitillisemmäksi. Sanomalehdille antamassaan kirjoitetussa lausunnossa kuvernöörimme kiittelee suuria öljy-yhtiöitä ja itsenäisiä kauppiaita ja kehoittaa kuluttajia vähentämään öljyn kulutusta kaikilla mahdollisilla keinoilla.

"Minun ja valtiomme polttoaine-administraattorin, eversti F. E. Southardin, käytettävinä olevat tiedot", kuvernööri lausuu, "viittaavat siihen suuntaan, että ollaan tulossa entistä kriitillisempään aikaan mikäli polttoainevarastot valtiossamme ovat kysymyksessä."

Poikanen palanut kuoliaaksi

Edward Dodge, Mr. ja Mrs. James Dodgen kahden vuoden ikäinen poika, paloi kuoliaaksi tiistaina kun tulipalo tuhosi Dodge perheen kodin Scarborossa. Poika oli kuollut savuun. Edward, nuorin perheen kymmenestä lapsesta, oli yksin talossa äidin pistäytyessä naapurissa.

Mrs. Dodge, yrittäessään pelastaa lapsensa palavasta rakennuksesta, sai palohaavoja kasvoihinsa ja käsiinsä. Hänet vietiin Portlandin sairaalaan saamaan hoitoa palohaavoille ja hermostolleen.

Tulipalon aikana perheen toiset 9 lasta olivat koulussa. — Navvy.

CONNEAUT, OHIO

Ilmat vaihtuivat.

Lumi, mikä tuli maahan ensimäinen päivä marraskuuta, on tätä kirjoittaessa poissa niin tarkkaan, että vain hieman jäätiköitä näkyy katukäytävillä sekä muilla sellaisilla paikoin missä lumi on tullut tallattua lujaan. Ja kylmä, mikä jo uhkasi huonoissa asunnoissa asuvia särkeä vesipiippujakin, kuten tavallista vanhemman aikaisissa asunnoissa jo kainen talvi. Monilla ihmisillä on täällä nykyään yskää ja yhtä ja toista kylmyydestä johtuvaa sairautta, mutta emme kuitenkaan voi tältäkään ilmalta, mikä nyt on, odottaa muuta kuin sitä minkä usvainen talvinen ilma aina tavallisesti tuo mukanaan, yhä uusia sairauksia, sillä kevättä emme vielä voi toivoa näin aikaiseen.

Pieni huomautus vielä

siitä Kilpi haalln juhlasta, mikä tulee olemaan helmikuun kuudes päivä, lauantaina, sillä sinne saapumalla on kaikilla suomenkieltä puhuvilla ihmisillä tilaisuus tavata toisiaan ja tilaisuus tavata toisista kylistä vierailevia kansalaisiamme, joita kuuleman mukaan sinne saapuu. Siis siellä tavataan.

"Monta hauskaa ja harmia saa"

lauloi ennen suomalainen humoristi, Alfred Tanner. "telefoonin ken omistaa." Mutta kyllä kai tuo sama laulu pitää paikkansa kaikkiin koneisiin nähden, kuten esim. automobiiliin nähden. Tarkoitus on puhua näistä Parking mittareista mitä meidänkin kaupungissamme on, mutta ellei ihmisellä ole automobiiliä, ei hänen myöskään tarvitse katsella parking paikkaa ja joutua tekemisiin noiden mittareiden kanssa. Mainitut masiinat ovat hyvät tulolähteet kaupungille ja kesäiseen aikaan ne toimivat hyvin, pieniä poikkeuksia lukuunottamatta, mutta talvella ne ovat viheliäisiä. Kylmän ilman aikana on aivan tavallista kun auton ajuri ajaa autonsa mittarin eteen, hän ensimäiseksi pistää nikkelin mittariin ja pyöräyttää, mutta viisari ei liiku mihinkään. Hän koettaa uudestaan ja tulos on sama ja nikkeli on mennyt. Mies katselee ympärilleen nähdäkseen poliisin, jolle ilmoittaisi asian, mutta turhaan. Ei tiedä meneekö asioilleen vai ei kun tuo kirottu mittari voi tuottaa hänelle "tropulia", jota hän ei tykkäisi. Hän kyselee vastaan tulevalta henkilöltä mitä on tehtävä. Vastaus on: pitää ilmoittaa poliisille. Usein henkilö hermostuu ja käyttää vähän sopimatonta kieltä, kuten tapahtui parisen viikkoa takaperin, kun mies huuteli pojalleen, että älä pane nikkeliä siihen mittariin kiroten, että se ei "vorki". Paikalle saapunut poliisi kuuli nuo sanat huomauttaen että ei saa käyttää tuonlaista kieltä, mutta mies uudisti saman säkermän ja poliisi vei miehen oikeuden eteen, missä mies määrättiin maksamaan kymppi dollarin noista sanoista. Tuon kaiken aiheutti tuo masiina, josta voidaan laulaa kuten Tanner telefooneista.

Huomiota ansaitseva saavutus.

Conneautin Junior korkeakoulun oppilaat keräsivät täältä ympäristöltä silkki-, nylon ja rayon sukkia, mitä tarvitaan sotatarpeiden valmistuksessa, kokonaista 21,500 paria, 760 paunaa. Ylläimainittu saavutus on suuren huomion arvoinen näin pienessä kaupungissa, minkä väkiluku on alla kymmenen tuhatta ja osoittaa kuinka suurella innostuksella tehdään työtä natsien ja japsien tuhoamiseksi jo koululastenkin keskuudessa.

Avioliittoon menneet.

Avioliiton rauhaisaan satamaan ovat purjehtineet pvt. Martin R. Seastrom, 22 v., ja Miss Ann Marie Ferl, 18 v. Molemmat nuoret ovat kotoisin tältä Conneautista. Häät vietettiin viime lauantaina 23 p. morsiamen kodissa Jacksonkadulla.

PHILADELPHIA, PA

Enempi kuin 1,000,000 ihmistä

on rokotettu Philadelphiassa isoa rokkoa vastaan sen jälkeen kun terveysviranomaiset tammikuun 2 p. alkoivat taistelun saadakseen tukahdutetuksi tuon yhden vaarallisemmista kulkutaudeista alkuunsa.

Yli 500 lakimiestä

on liittunut Philadelphiasta lähtemään suorittamaan sotapalvelustaan. Luullakseni he joutuvat käyttämään siellä asetta kielensä sijasta.

Herbert Mäki,

Newarkissa, Delawaressa asuvien Mr. ja Mrs. Toivo Mäen nuorin poika on vihitty avioliittoon toiskielisen neitosen kanssa, jonka nimeä en ole saanut tietoon. Toivon onnea nuorikkojen liitolle. Mäet ovat entisiä philadelphialaisia.

Nyt meidän Philadelphian suomalaisten

pitäisi jo lähettää Setä Samulille pieni nuhdekirje. Ensin vietyään meiltä poikamme yhden toisensa jälkeen, hän viimeksi tuli ja vei meiltä ainoan pelimannimme, nuoren Leo Lakemannin. Nyt jos tätä vanhemman polven väkeä alkaisi vähän noin niinkuin pistämään tyskäpolkan paikalta, kuka sitä nyt heille soittaisi. Eikä me voida kaasun puutteen tähden saada tänne Pollarin nuoria Newarkista, Delawaresta tyskänpolkan soittoon, joten tanssimatta sitä nyt täytyy olla. Leo on Mr. ja Mrs. John Lakemannin ainoa poika. Heidän kotinsa on Holmes, Pa.

Myöskin on sotapalvelustaan lähtenyt suorittamaan

Delaware joen toisella puolella sijaitsevassa naapurikaupungissa, Camdenissa, asuvien Mr. ja Mrs. Theo Westenin ainoa poika Taisto. Kuulemani mukaan hän on Lousianan valtiossa. Toivon pojille pikaista nousua sotamiehistä korpraaliksi ja tilaisuutta päästä edes joskus katsomaan vanhempiaan.

JOS TARVITSETTE
LISÄÄ
PUNAISTA VERTA
Koettakaa tätä mainiota veri-ranta-lääkettä — Lydia E. Pinkhamin Compound Tablettejä (trattaa lisätty) — yksi parhaista ja nopeimmista kotikeinoista saada lisää rautaa vereen. Pinkhamin Tabletit ovat myöskin kuuluisia huojentajia naisten elimistön kuukautisissa häiriöissä eli, että niillä on rauhoittava vaikutus yhteen naisten tärkeimmistä elimistä Seuratkaa ilmoitelmaohjeita.

Nuori Mrs. Arthur Fisk

on matkustanut miehensä luokse Floridaan, jonne Arthur joutui joku aika takaperin menemään Setä Samin maanpuolustusvoimiin. Nuori Mrs. Fisk, joka on entinen Karina Lehto, on oleskellut kotonaan äitinsä apuna, sillä Mrs. Lehto on ollut useoita vuosia huonossa terveydessä. Toivon, että saamme nähdä Arthurin ja Karinan joskus jälleen joukossamme. — Helmi Wyman.

PROVIDENCE, R. I.

Miellyttävä yllätys

oli meille Punaisen Ristin kahviaisissa tov. H. Hendriksonin asunnolla Pawtucketissa. Olemme etsiskelleet suomalaisia tästä kaupungista ja nyt näiden kahviaisten yhteydessä saimme tavata useita S. S. osaston entisiä jäseniä. Entisiä syystä, että nykyään ei täällä ole mitään järjestettyä osastotoimintaa. Kun kyselimme syytä, vastattiin meille, että vuosia sitten oli täällä jäsenmäärältään suuri osasto, mutta kansalaisten poismuutto ja suomalaisille ominainen eripuraisuus on tehnyt hajoitustyön, joten kaikenlainen osastotoiminta on nykyään mahdoton. Niinpä näissä kahviaisissakin oli pieni osanotto, mutta toverihenki oli ilmeinen. Hyvää tahtoa ei näkynyt puuttuvan. Talon emäntä, mamma Hendrikson, joka tyttärensä Mrs. Palon kanssa häärsi emäntänä, oli runsaskätinen tarjoilussaan. Pappa Hendrikson hääräili saunan lämmityksessä, joka käytännöllisistä syistä oli talon kellarissa. Sitäkin kokeiltiin ja täytyypä sanoa, että hyvä oli.

Musiikkipuolesta piti huolta Hendriksonien vävy, Robert Palo. Hän soitteli pianoharmonikkaa ammattimiehen taidolla. Lopussa valittiin komitea edelleen järjestämään näitä kahviaisia. Pienestä joukosta huolimatta teimme sievosen summan, joka luovutetaan Punaisen Ristin avustuskassaan.

Kiitos toverillisesta tilaisuudesta. Pienenkin joukon yksimielisyys on kun "keidas erämaassa". Runoilijan sanoilla voi lisätä: "Ei niin pientä ettei kortehen yllä."

Suomalainen sauna.

Sellainen on tämän kaupungin hienoimmassa herrojen klubissa. Askelin Heikki, joka on sanotun Hope Clubin terveydenhoito-osaston johtaja, pisti kovan "tenän" väittämällä, että terveydenhoito ilman oikeata suomalaista saunaa on kun yhdellä jalalla nilkuttamista.

Niinpä kävi, että sauna rakennettiin kiukaineen ja lauteineen. Huolimatta kaasulämmityksestä on löyly kirpeän hyvää. Meidän saunaihanteemme näyttää voittavan amerikalaiset aristokraatitkin puolelleen.

Voipula

Luettuamme miten äkäsiä syytteitä Fitchburgin osuuskauppa on saanut jäseniltään muka huonosti järjestetystä voin annostelusta. Jos näille kapinamielisille tulee helpompi olo pistän pienen selostuksen tämän kaupungin huutavasta voipulasta. En tiedä josko Fitchburgissa jonotetaan voilinjassa (kyllä), täällä se on yksi esimerkki sodan synnyttämästä elintarvepulasta. Sellaisten kauppojen kun on Kennedy Co. voilinja jonotus on jokapäiväistä. Jo tuntia ennen kaupan avausta aamulla muodostuu linja (sääkysymys ei ole esteenä) ja kun kauppa avataan on linja kolmeja nelikertainen. Hyvässä lykyssä ilmoitetaan näille urhoollisille seisojille kohteliaasti: "No butter today, maybe tomorrow." Ja niin alkaa uusi jonotus seuraavana päivänä. Lähimpänä voita mitä allekirjoittanut on onnistunut saamaan on "margariini" ja sitäkin anniskelukaupalla. Voin korvikkeena se on hyvää, sillä nykyään on margariiniin lisätty vitamiini A:ta ja rasvapitoisuutensa puolesta se on voin veroista. Niin että ei kannata hermostua, rasva kun rasva, kunhan se kykenee pitämään koneistomme notkeassa kunnossa.

Jos tämän lehden lukijoita

sattuu olemaan tässä kaupungissa jotka haluavat järjestää toimintaa, vaikkapa Punaisen Ristin hyväksi, olisi suotavaa että lähestytte allekirjoittanutta: Osoite on: Mandi Askeli, 38 Benevolent St.

DETROIT, MICH.

Kuolleita.

William J. Wesala, 40 vuotias, kuoli täällä Detroitissa äkkiä. Hän oli syntynyt Mesnardissa, Mich. ja asunut sillä alueella koko elämänsä, paitsi viimeiset puolitoista vuotta täällä Detroitissa. Kaipaamaan jäi vaimonsa Anna (o.s. Kiiskilä) kaksi sisarta: Mrs. Linda Leiviskä Grand Rapidsissä ja Mrs. Alex Kampman, Imlay Cityssä, Mich. Myöskin kaksi veljeä: August, Superior, Wis. ja toivo E. Hancockissa. Ruumiin siunasi täällä Detroitissa past. Jacob Heikkinen, joka sen jälkeen lähetettiin Hancockiin ja hautaus tapahtui veljensä kotoa, past. P. E. Heideman toimittaen hautausseremoniat ja hautauksesta huolehtii Waltian hautaantoimisto, sekä lähetyksestä täältä, että hautauksesta Hancockissa.

Kihlautuneet:

Kihlauksensa ovat julkaisseet Nti Ina Kivi ja Mr. Willard Salo. Nti Mildred Räsänen ja Mr. Melvin Hagelberg. Onnea toivomme. Miss Elaine Juusola ja Mr. Harold T. Smyth.

Pikku-uutisia.

Pastori ja Mrs. J. Heikkinen kotiutuivat ylä-Michiganin matkalta. Lunta oli ollut ihmeteltävän paljon. Mrs. Miina Perttula-Mäki, on maaliskuun puolivälin aikana puhujamatkalla ja saapuu hän tänne Detroitiin 4 ja 5 p. maaliskuuta. Vanhemmille on silloin suomenkielinen tilaisuus ja nuoremmille englanninkielinen, joten kaikki naiset silloin liikkeelle, kuulemaan etevää puhujaa.

Hancockin korkeakoulun biologian ja maanviljelysaineiden opettaja Roland Mänty, saapuu tänne Detroitiin opettajaksi. Toivomme että Mr. Mänty viihtyy Detroitissa.

Sotilaitten vierailuja.

Sotilas Arvid E. Pirhonen, Carrabell, Florida, leiriltä, vieraili Detroitissa omaistensa luona. Sotilas Reino W. Kinnunen, Ft. Bragg, N. C., vieraili kämpäl leen menmessä sisarensa luona täällä Detroitissa ja tuoden mukanaan vaimonsa joka jääkin tänne toimeen. Veljensä korpraali William Päätalon hautajaisissa South Range, Mich., ovat lähteneet täältä Detroitista Wäinö Päätalo, sisko ja lanko Mr. ja Mrs. Howard Wood, serkut Eva ja Väinö Päätalo, setä Matti Häkkilä, lanko Wäinö Bääkkö sekä Arvo Kivi.

Mrs. Isabelle Björn on vieraillut Calumetissa. Ray Eko vieraili myöskin Calumetissa täältä Detroitista.

Vihitty.

Detroitissa vihittiin avioliittoon, t.k. 11 p. Neiti Mary Smith Hillsborosta, Ill. ja Mr. Wilbert Juntunen Cloverlandista. Kotinsa nuoripari perustaa tänne Detroitiin.

Sairaina.

Mrs. John Katajamäki, sairasti lievemmän keuhkokuumeen, ollen viikon sairaalassakin. Nyt hän on jo kotonaan ja hiljalleen paranemaan päin.

Mr. Matti Seilonen joutui leikattavaksi viikko sitten kasvan naisesta kurkussa. Nyt hän on jo tällä viikolla läpäissyt toisenkin leikkauksen vatsaviasta. Sairas kuuluu voivan oikein hyvin. Käykää tuttavat katsomassa Highland Parkin General sairaalassa. Toivomme että Mr. Seilonen taas pian palaa joukkoomme terveenä ja iloisena. Mr. ja Mrs. Seilosen tytär Mrs. Bennette, on myöskin ollut sairaalassa leikattavana, hänkin jo voi kokolailla hyvin. Mrs. Emly Kivelä on myöskin sairaalassa, emme tiedä hänen voinnistaan vielä, sillä hänet on juuri leikattu tänään. Toivomme pikaista parantumista näille ystäville ja tuttavillemme.

Sotilaita.

Harry J. Kosmala, 8264 Elgin, Walter M. Järvelä, 18430 Goulburn, Carrol Q. Niemelä, 1250 Calvert; Arvo Ansel Hyttinen, 20256 Coventry; Alex Silvio, 286 Rosedale; Lewis V. Eino; Eino R. Ojala, 7708 Prairie; Robert L. Hätälä, Hazel Park; George W. Erickson, 1642 Pasadena.

21 henkilöä taas loukkaantunut katuvaunuonnettomuudessa.

Täyteen ahdettu katuvaunu ajoi toisen katuvaunun takaosaan sillä seurauksella, että 20 katuvaunussa olevaa henkilöä ja katuvaunun moottorimies joutui vat sairaalaan, josta kuitenkin kaikki muut pääsivät pois pienemmillä vammoilla, mutta Mrs. Eva Davis, 33 vuotias, loukkaantui vakavammin. Tämä oli jo toinen suurempi onnettomuus neljän päivän aikana. Emme ollenkaan ihmettele jos onnettomuuksia tuleekin, sillä bussien ajurit ainakin ajavat sellaisella vauhdilla, että joskus ihmettelee että on kunnialla päässyt kotiin sa. Viime viikolla eräänä päivänä kaupungilta palatessani, jäi eräs naishenkilö pois bussista Hamilton avenuella. Ajuri ei nähnyt, vaan luuli naisen jo ehtineen ulos, sulki oven ja alkoi lähtemään, nainen jäi oven väliin, lentäen kadulle. Bussissa olijat huusivat ja ajuri pysähtyi. Kuinka pahoin nainen loukkaantui, emme tiedä, mutta sellaisia täällä tapahtuu tuhka tiheään. Katuvaunut ja bussit ovat niin ahdettuja täyteen että ei tahdo voi da hengittää. Sitten niitä saa odotella katujen kulmissa pitkät ajat ja sitten kun tulevat, tulee niitä ainana kaksi eli kolme yhdellä kertaa. Toiset ovat tyhjiä ja ensimmäinen niin täynnä että sitten tällaisia onnettomuuksia tapahtuu. Mitään ei kuitenkaan tehdä tämän asian parantamiseksi.

Lihaa ei enää oikein paljon saada täällä Detroitissa.

Viime lauantaina ainakin 5 kaupasta oli liha jo iltapäivällä loppunut. Jotkut lähellä olevat lihakaupat olivat kuulemma kovasti harjoittaneet "Mustaa markettia", ja ovat joutuneet sulkemaan ovensa joksikin aikaa viikosta. Ihmettelemmekin kun naapureissa, nim. lihakaupoissa, lihan hinta yht'äkkiä nousi aivan hirveästi. Ne keinottelevat jotka vain vähänkään voivat. Työläiset saavat maksaa kaiken hengellään ja verellään.

Punaisen Ristin suomalainen osasto

kokoontuu joka torstai Kalevakodissa. Siellä on paljon työtä ja paljon tekijöitä tarvitaan.

"Sotilas Möttösen kosinta"

esitetään luultavasti parin viikon päästä uudelleen. Esitys tulee olemaan sunnuntaina iltapäivällä että kaikki voivat tulla näytelmää katsomaan.

Kalevalanpäivää

juhlivat kalevaiset taas kuten ennenkin, helmikuussa. Siitä myöhemmin. — F. O.

Suomenkielinen Radiosaarna
Detroitissa, Mich.
JOKA TIISTAI-ILTA KLO 9.15
Asema WJBK - 1940 m.
Puhujana pastori Niilo Tuomenoksa
Ensimmäinen lähetys tiistaina helmikuun 2 p., klo 9.15 ill.
Asema kuuluu melkoisen laajalle Detroitin ympäristöönkin

Westminster, Mass.

Farmariyhdistyksen kuukausikokous

pidettiin ja sitten vuosikokous. Puheenjohtajaksi valittiin edelleenkin A. Salo ja pöytäkirjurik si Nikki Kaustinen. Luettiin puolivuosikokouksen pöytäkirja, joka hyväksyttiin. Äantenlaskijoiksi valittiin edelleenkin H. Keskinen ja M. Aho. Rahastonhoitajan tiliraportti luettiin ja hyväksyttiin. Huvitoimikunnan raportti hyväksyttiin ja johtokunnan raportti myöskin hyväk syttiin. Rahastonhoitajaksi valittiin edelleenkin T. Nikki; joh tokuntaan valittiin Y. Lehto, A. Salo; varalle A. Siitonen ja J. Heimo. Huvitoimikunta tuli entinen. Entiset järjestysmiehet: J. Freeberg ja A. Salo. Tilintarkastajat edelleenkin Lahtinen ja Engman; varalle Kähkölä. Osuustoimintalehteen asiamiehek si valittiin edelleenkin L. Selman. Osuustoimintalehdestä maksaa yhdistys 55c ja tilaaja maksaa lopun. Raivaajan kirjeen vaihtajaksi tuli entinen. Sahakoneen käyttäjäksi tuli entinen, Laine. Keskusliiton johtokuntaan valittiin edelleenkin A. Tuomi ja varalle T. Nikki. Keskusliiton valistustoimikuntaan entiset: Y. Lehto ja varalle A. Raita. Keskusliiton vuosikokouksen edustajat: N. Kaustinen, Savilampi, A. Raita, P. Kähkölä, A. Salo; varalle Mrs. ja Mrs. Freeberg. Punaisen Ristin avustushuolet jätettiin huvitoimikunnan suunniteltavaksi. Ensi kokouksessa laaditaan evästykset Keskusliiton edustajille.

Floridaan matkustivat

Mr. ja Mrs. Emil Leino ja Mrs. Anna Saarela. Toivotetaan hyvää terveyttä näille raskaan työn raatajille. He tulevat muutaman viikon perästä takaisin. Siis onnea terveydelle. — J. J.

Tojo tointunut

New York, tammik. 27 p. — Tokion radio nyt sanoo pääministeri Hideki Tojon parantuneen hiljattaisesta sairaudestaan. Ja tuo Tokion radiotiedoitus, mikäli sitä on rekordoinut Associated Press, sanoo, että Japanin parlamentti kokoontuu huomenna. Japanin 81:s parlamentin istunto siirrettiin, kun Tojo sairastui joitakin päiviä sitten.

Dr. J. S. SHACK
OPTIKKO
331 Union St., Rockland, Mass.
Tel. Rockland 220.
Konttoritunnit 9—5:30.
Perj. ja lauant. 9—9.
Muina iltoina sopimuksen mukaan.

Kesä-Kananpoikasia
Kun ajattelette myöhäiskevät- tai kesäkananpoikasista, ajatelkaa Lunn'in Redkananpoikasia. Hyviä kaikkiin tarkoituksiin — Broilereiksi, Roastereiksi tai munittamiseen. Ilmnat kohtuulliset.
LUNN'S BREEDING FARM,
Halifax, Mass.

WORCESTER, MASS.
Kihlat, Kellot, arvokkaimmat lahjat ostatte edullisemmin liikkeestäni.
K. LÄHDE
KELLO- ja JUVELIKAUPPA
Tel. 5-0433 Suljetaan kello 6 illalla.
50 B Belmont St., Worcesterr, Mass.

POIKANEN HALUTAAN
K. LAHDEN
JUVELIKAUPPAAN
50 Belmont Street
Worcester, Mass.

Fowler Funeral Service
24 Concord St., Maynard, Mass.
Tel. 25
AMBULANSSI-PALVELUS
G. W. Fowler W. R. Denniston

Maynard Trust Company
Maynard, Mass.
Täydellinen ja luotettu pankkiliike

WE BELIEVE IN HOME DEFENSE

The Firms Listed Below Are BOOSTERS & BUILDERS For A Bigger & Better Fitchburg

VERRATTOMIA KEEPSAKE TIMANTTISORMUKSIA
$100.00 (veroineen)
Toisia timanttisormuksia $22.50 aina $1200.00 asti
RICE & CO.
F. W. RICE
350 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.

WATATIC SPINNING MILLS - Lankatehtailija
Monien miellyttävien liike- ja persoonallisten suhteiden vuosien jälkeen tässä ystävällisessä kaupungissa me katsomme eteenpäin mielihyvällä moniin tuleviin vuosiin täällä. Me aina pyrimme olemaan mahdollisimman suureksi avuksi ihmisille täällä pitämällä työssämme palkallisia työläisiä. Me olemme aina valmiit ja halukkaat toimimaan yhdessä kaikkien kunnallisten liikkeiden kanssa yhdyskuntamme parantamiseksi ja kasvattamiseksi.
NOCKEGE ST. Phone 65 FITCHBURG, MASS.

MARCEAU'S PACKAGE STORE
189 RIVER ST. Tel. 1840 FITCHBURG, MASS.
TÄYDELLINEN VALIKOIMA
Väkijuomia - Viinejä ja Oluvia.
Runsaasti parkkaustilaa. Vapaa kotiintuontipalvelus.

JAMES HESLAM CO.
Hedelmien ja Vihanneksien Välitysliike.
Meillä on täydellinen varasto tuoreita hedelmiä ja vihanneksia aina. Me itse kasvatamme vihanneksia sekä ostamme niitä ympäristön tuottajilta.
PEARL HILL ROAD, Tel. 4260 FITCHBURG, MASS.

LYRIC THEATRE
729 MAIN STREET, Tel. 2329 FITCHBURG, MASS.
PARHAAT ELOKUVAT AINA.
Tuokaa koko perheenne ja viettäkää hauska ilta täällä.

DELWIN A. COCHRANE
VAKUUTUSTOIMISTO
484 MAIN ST. Huone 27 Puhelin 3420 FITCHBURG, MASS.
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA. Monivuotisen kokemuksemme perusteella voimme tarjota teille parhaan palveluksen.

CORD'S APPAREL SHOPS, INC.
446 MAIN ST. Tel. 1138 FITCHBURG, MASS.
Ensiluokkainen varasto PUKUJA, TAKKEJA, LENINKEJÄ, SVETERIÄ, HAMEITA, PUSEROITA ja kaikkea mitä ensiluokkaiseen vaatekauppaan kuuluu. Hintamme ovat erittäin kohtuulliset aina.

DR. FRANCIS J. FITZGERALD - Eläinlääkäri
376 LUNENBURG ST. Tel. 836 FITCHBURG, MASS.
Spesialisti farmi- ja kotieläinten vaivojen hoitamisessa. Kutsut farmieläinten sairaustapauksissa otetaan heti huomioon. Meillä on nykyaikainen sairaala ja huoltopaikka pienille kotieläimille.

WALTER E. WOODRUFF - VAKUUTUSTOIMISTO
Meiltä saatte Henkivakuutuksia, Sairausvakuutuksia, Tapaturmavakuutuksia, Autovakuutuksia, Varkausvakuutuksia, Korvausvakuutuksia, Takausbondeja. Tahtoessanne minkälaisen vakuutuksen hyvänsä, tulkaa tapaamaan meitä.
470 MAIN STREET, Tel. 1766 FITCHBURG, MASS.

R. G. SMITH VILJALIIKE
VILJAA — FIIDEJÄ — FARMITARVIKKEITA — SEMENTTIÄ — KATTOAINEITA — PIENTÄ RAUTATAVARAA.
Hinnat erittäin kohtuulliset. — Nopea palvelus.
Rear 115 LUNENBURG ST. Tel. 1419 FITCHBURG, MASS.

CITY CLEANERS & DYERS
Täydellinen ja ensiluokkainen puhdistus- ja värjäyspalvelus. Me myöskin pesemme paitoja. — Liike ja pääkonttori
655 WATER STREET, Tel. 78 & 805 FITCHBURG, MASS.
Cash and Carry puoti: 550 Main St.,

ALLENS CAFE
37 FAIRMOUNT PLACE Tel. 3373 FITCHBURG, MASS.
Erinomaisia ruokia ja parhaita VIINEJÄ ja OLUVIA. Erikoisuutena steekit, chopsit ja meriruuat. Ranskalaisia Dumplings - Poutines.

HARPER METHOD BEAUTY SHOP
MRS. HAZEL A. HARDY, omistaja
520 MAIN ST. Tel. 3430 FITCHBURG, MASS.
Harper-kestokiharoita - Kasvojen ja kynsien hoitoa - Tukanpesua ja -värjäystä, ja kaikkea kauneusalaan kuuluvaa työtä.

NATURE FOOD CENTER
CHARLES E. SMITH, Mgr.
5 DAY STREET Tel. 1207 FITCHBURG, MASS.
Meillä on erinomainen valikoima kaikkia terveysruokia — käsittäen myöskin vitamiini- ja mineraalipitoiset ruuat. $2.00 tai suuremmat tilaukset postivapaasti

WEST END CAFE, INC.
5 DEPOT ST. Tel. 1737 FITCHBURG, MASS.
Ensiluokkainen valikoima kaikenlaisia väkijuomia, viinejä ja oluvia. Maukkaita voileipiä aina saatavana. Tulkaa tapaamaan ystäviänne täällä.
Järjestämme läksiäisiä sotavakeen meneville pojille. Suomalainen tarjoilijtar.

BARNEY ROSEN
706 MAIN ST. Puhelin 3133 FITCHBURG, MASS.
Täydellinen valikoima miesten, naisten ja lasten vaatetavaraa. Olemme erittäin kiitollisia teiltä saamastamme kannatuksesta ja toivomme, että saamme palvella teitä edelleenkin. Useita suomalaisia apulaisia.

ELLIOTT'S -- Juvelikauppa
406 MAIN ST. — Tel. 929 — FITCHBURG, MASS.
Kaunis valikoima kaikenlaisia kelloja, timantteja, sormuksia, pukujuveliа sekä lahjatavaraa kaikkiin tarkoituksiin. Silitysrautoja, paahtimia, sähkö-percolaatoria ja kaikkea mitä nykyaikaiseen juvelikauppaan kuuluu.

DAVE A. GOLDBERG
RAATALINLIIKE
732 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 370
Teemme miesten ja naisten vaatteita mittojen mukaan. Ensiluokkaista vaatteiden silitystä, korjausta ja puhdistusta.
Ensiluokkainen työ — Hinnat kohtuulliset.

VICTORY AUTO SUPPLY STORE
829 MAIN ST FITCHBURG, MASS.
Tel. 2750
Täydellinen valikoima Autotarvikkeita, Taijereita, Sisäkumeja, Radioita, Radioiden lamppuja, y.m. Hinnat mahdollisimman alhaiset aina. Nopea ja hyvä palvelus.

ANDERSON BROTHERS, INC.
9 PRICHARD ST., FITCHBURG, MASS. Tel. 3480
201 SLATER BLDG., WORCESTER, MASS. Tel. 3-0389
Me teemme ensiluokkaista kotien insuleerausta. Kunnollinen isuleeraus säästää aina 40% asti polttoaineita ja pitää kotinne vilpoisena kesällä ja lämpöisenä talvella.

ADAM'S PACKAGE STORE
3 FAIRMOUNT PLACE FITCHBURG, MASS.
Tel. 770
ENSILUOKKAINEN VALIKOIMA VÄKIJUOMIA VIINEJÄ ja OLUVIA
Hinnat kohtuulliset ja hyvä palvelus aina.

DUDLEY MEMORIALS
EARLE H. DUDLEY, Omistaja
275 LUNENBURG ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. Fitchburg 1100 — Townsend 272
Me valmistamme kaikenlaisia hautapatsaita ja hautakiviä erikoisen kohtuullisilla hinnoilla.
Kääntykää meidän puoleemme ensiksi.

MITCH'S CIRCLE DINER
96 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 835
Täydellinen Diner-palvelus. Tulkaa tapaamaan ystäviänne täällä tai tekemään uusia tuttavuuksia.
Nopea ja ensiluokkainen palvelus.

OLIVER FURNITURE COMPANY
K. E. RAUTIO, omistaja
Tel. 3310
791-797 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Täydellinen kotien kalustusliike.

FITCHBURG AUTO ELECTRIC CO.
214 LUNENBURG ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 4225
Täydellinen Auto-Sähköpalvelus. Me myöskin korjaamme ja uudelleenrakennamme kaikenlaisia sähkömoottoreita. Harjoja, laakereita ja moottoreita aina saatavana.

BLINKER CAFE, INC.
115-121 DANIELS ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 2204
VÄKIJUOMIA — VIINEJÄ — OLUVIA
MERIRUOKIA — STEEKEJÄ — LEIKKELEITÄ

SPILLANE MILLINERY
550 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 843
Erikoisen laaja valikoima hyvin tehtyjä hattuja naisille.
Meiltä varmasti löydätte mieleisenne hatun teitä tyydyttävällä hinnalla.

SERVICE ELECTRIC SUPPLY CO., INC.
23 NEWTON PLACE FITCHBURG, MASS.
Tel. 2748
Monipuolinen valikoima sähkötavaroita. Radioita - Lamppuja - Imupuhdistuskoneita - Valaistuslaitteita ja kaikkea ensiluokkaiseen sähkötavaraliikkeeseen kuuluvaa tavaraa.

SABOURIN HARDWARE CO.
137 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 928
RAUTATAVARAA — MAALEJA — TAPETTEJA
Plummaustarvikkeita — Sähkötavaraa — Ikkunaverhoja Venetian verhoja ja Lahjatavaroita.

TARBOX, INC. HUONEKALULIIKE
79-81 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.
Tel. 89
Istumahuoneen - Ruokailuhuoneen - Sänkyhuoneen ja Keittiön kalustoja. Lamppuja ja mattoja ja kaikkea ensiluokkaiseen huonekalukauppaan kuuluvaa tavaraa.

CUMMINGS THEATRE
25 Blossom Street — Fitchburg, Mass.
Hyvät elokuvat
Alhainen sisäänpääsymaksu

STEVENS BUSINESS COLLEGE
15 OLIVER STREET Tel. 1110 FITCHBURG, MASS.
Päivä- ja iltaluokkia kaikissa kauppakouluun kuuluvissa aineissa. Opetelkaa nyt, ansaitaksenne enemmän myöhemmin.

LARRO JA FARM SERVICE FIIDEJÄ
SIIPIKARJALLE, LEHMILLE JA SIOILLE
Täydellinen palvelus Uuden Englannin farmareille kautta valtion sijaitsevista kaupoistamme.
GENERAL MILLS, INC.
FARM SERVICE DIVISION
BROAD STREET, Tel. 390 FITCHBURG, MASS.

Uusin THE CRESCENT Hienoin
18 BLOSSOM ST., FITCHBURG
Konttoreita - Puoteja. - Yksityisiä huoneita kylpyhuoneineen.
2 ja 3 huoneisia, kalustettuja huoneistoja pientä taloutta varten.
NASHIM JOSEPH & SONS
Mukavuus Palvelus

A. B. & C. MOTOR TRANSPORTATION CO., INC.
300 LUNENBURG ST. Tel. 523 FITCHBURG, MASS.
Monien vuosien kokemuksen perusteella me voimme tarjota parhaimman palveluksen alaamme kuuluvalla alalla. Kääntykää aina luottamukselle puoleemme.
GEORGE H. COOPER, President I. STEWART MURDOCK, Vice-Pres.

BON TON RESTAURANT, INC.
245 MAIN ST. Tel. 924 FITCHBURG
Ensiluokkainen ravintolapalvelus. Kaikki ruuat laitetaan meidän nykyaikaisessa keittiössämme. Ja meillä on koju- ja tiskipalvelus. Myöskin kaikenlaisia väkijuomia, viinejä ja oluvia.

DEMPSEY'S DRUG STORE
145 LUNENBURG ST. Tel. 3093 FITCHBURG
Täydellinen varasto ensiluokkaiseen apteekkiin kuuluvaa tavaraa. Lääkkeitä - Sairashuonetavaraa - Kumitavaa - Kasvomaaleja - Hajuvesiä, y.m. Resepti-palvelus. Registeerattu farmaseutti on aina palveluksessanne.

JACOB S. NATHAN, TURKKURI
2 MAIN ST. Tel. 3803 FITCHBURG, MASS.
Teemme turkkeja tilauksen mukaan parhaista turkiksista mitä rahalla saa. Teemme myöskin turkkien uudistelua, korjausta, vuoritt.amista ja puhdistamista. Voitte kääntyä puoleemme täydellä luottamuksella.

MONTUORI OIL COMPANY
68 MAIN ST. Tel. 1454 FITCHBURG, MASS.
Lämmityslaitos- ja Keittouuni-Öljyä, parasta mitä rahalla voidaan ostaa. Olemme aina valmiina palvelemaan teitä parhaimmalla tavalla.

N. PANDISCIO DEPARTMENT STORE
350 WATER ST. Tel. 1282 FITCHBURG, MASS.
Täydellinen varasto naisten, miesten ja lasten vaatetavaraa sekä kenkiä. Lyhyttavaraa sekä taloustavaraa myöskin. Liikkeemme on avoinna perjantai-iltasin kello 9 asti ja lauantaisin kello 10:neen.

BEARD FUNERAL HOME
31 MYRTLE AVE. Tel. 557 FITCHBURG, MASS.
Ensiluokkainen hautauspalvelus Fitchburgissa ja ympäristössä. Monivuotinen kokemuksemme takaa teille täydellisen palveluksen jokaista yksityisseikkaa myöten. Hintamme ovat aina sangen kohtuulliset.

AL. CRAVEDI MARKET
Lihaa — Siipikarjaa — Hedelmiä ja Kasviksia sekä kaikenlaista Ruokatavaraa. Myöskin kansallisesti ilmoitettuja kannutavaroita ja kaikkea ensiluokkaiseen markettiin kuuluvaa tavaraa.
9 WESTMINSTER ST. Tel. 402 FITCHBURG, MASS.

ALPHONSE NORMANDIN & CO.
250 FRANKLIN ROAD Tel. 2053 FITCHBURG, MASS.
Me teemme kaikenlaista kattotyötä. Myöskin kattovesijohtoja sekä räystäsrännejä. Muistakaa, että mikään työ ei ole meille liian suuri eikä liian pnieni.
Työmme on ensiluokkaista aina.

WARD'S PAINT STORE
15 BLOSSOM ST. Tel. 4977 FITCHBURG, MASS.
Pöly-mopeja, märkiä mopeja, pesusieniä, pölyharjoja, pölyriepuja, Soilax puhdistusainetta, Lowe Bros. maaleja ja vernissaa.
Vain 49 askelta Main kadulta.

QUINCY, MASS.

Lauantaina
siis tavataan Veljen talolla aterioimassa kello 6 ja pelaamassa kello 8 illalla. Sopii lopettaa tämä kuukausi oikein reilulla tavalla ja se tapahtuu, kun tulee tämän viikon lauantaina toisten mukana Veljen talolle.

T. Y. Veljen
vuosikokouksen jatkokokous pidetään omalla talolla tiistaina, helmikuun 2 p. kello 7.30 illalla. Jäsenet ja jäseniksi aikovat, tulkaa kokoukseen kuulemaan kuluneen vuoden toimintaselostukset ja valitsemaan virkailijat tälle toimintavuodelle.

ASKL-osaston vuosikokous
pidetään Veljen talolla tiistaina, helmikuun 9 p., kello 7 illalla. Otetaanpa huomioon kokouspäivä ja aika sekä tullaan kokoukseen joukolla.

The Quincy Orchestral Society
antaa talvikonserttinsa tiistaina, helmikuun 2 p. klo 8.15 illalla Central Junior korkeakoulussa ja ovat lippujen hinnat tähän hyväohjelmaiseen konserttiin vain 85 senttiä sekä koululaisille vain 25 senttiä.

Tämä Symphony Orchestra, jolla nimellä se parhaiten tunnetaan kaupungissamme, muodostuu 50 henkilöstä, niin amatööri- kuin ammattisoittajista, ollen johtajana tunnettu musiikkimies ja johtaja, Frank L. Mac Donald. Orkesteri perustettiin v. 1938, ollen sen inokkaimpana kokoojana Edward M. Bowes, joka on yhdistyksen presidentti ja soittaa siinä viulua myöskin tyttärensä kanssa. Perustamisesta saakka on mukana myöskin ollut meille suomalaisille hyvin tunnettu viulunsoittaja, Leo Jaakkola, sitten myöhemmin liittyi mukaan cellon soittaja Sylvia (Knuuttunen) Björnholm ja viimeksi Olavi Huhtala. Yhdistyksen kannattavina jäseninä on myöskin useampia suomalaisia.

Suomalaisille on vielä tuoreessa muistissa saman orkesterin antama konsertti Suomen avustuksen hyväksi kolme vuotta sitten kaupunkimme korkeakoululla ja kuinka hyvän suosion konsertti sai osakseen sekä kuinka kannis oli rahallinen tulos oman heimomme avustamiseksi, muutamia dollareita vaille tuhannen dollaria. Olisikohon liikaa toivottu, jos suomalaiset menisivät joukolla tähän ensi-viikolla olevaan konserttiin antamaan kannatuksensa tälle orkesterille, joka muodostuu kaupunkimme ja lähiseudun musiikinharrastajista ja antavat aikansa ja taitonsa aivan vapaasti. Konserttituloilla tavallisesti maksetaan musiikin hankinta ja harjoitushuoneen vuokrat, jos sattuu niin paljon kertymään, sillä kaipa kannattajakuntaan kuuluva jäsenistö tekee suurimman uhrauksen osaltaan.

Orkesteri antoi viime musiikkikaudellaan kolme konserttia kaupunkimme pohjoisessa korkeakoulussa, mutta nyt tämä ja toukokuussa oleva konsertti suoritetaan Central Junior koulussa, koska se on keskeisin paikka kaupungin asutukselle. Ohjelma on aina ollut valittua ja parhaitten mestarien sävellyksiä, kuten seuraava, ensi tiistaina esitettävä ohjelmakin osoittaa: March — Sempre Fidelis — Sousa, Symphony No. 3 (1:st Movement) — Beethoven, Concerto for Piano and Orchestra — Grieg — solisti Alice Stahl — Suite for Strings — Corelli, Out door Overture — Aaron Copland ja March Tunes of the Armed Forces — Art Loud.

Istuimet eivät ole numeroituja ja voidaan lippuja ostaa Quincy Music kaupasta ja orkesterin jäseniltä, kuten Leolta, Sylvialta ja Olavilta. Mennäänpä kerrankin oikein joukolla hyvään konserttiin.

Sunnuntai iltapäiväksi,
helmikuun 7 p. järjestää Punasen Ristin suomalaisen osaston valitsema komitea musikaalisen ohjelmatilaisuuden paikalliselle raittiustalolle ja käytetään siitä kertyneet tulot lahjapakettien ostoon tässä maassa oleville suomalaisille sotilaille, jotka ovat lähtöisin tästä kaupungista ja naapurikylistämme. Lähemmin tuonnempana.

Kuollut.
Viime tiistaina kuoli talossa 66 Crossland-katu asunut Lempi M. (Leppiniemi) Lehtinen, Albin Lehtisen vaimo ja tapahtuu hautaus perjantaina, t.k. 29 p. kello 2 ilhapäivällä Russellin hautaustoimistosta, 641 Hancock katu. Mr. Wollastonin hautausmaahan. — Antinpoika.

GARDNER, MASS.

Kaupungin menot vähentyneet
Kaupunkimme asioiden hoito viime vuotena maksoi $1,219,-453.99, siis $106,371.06 vähemmän kuin edellisenä vuotena, ilmoitti kaupungin tilimies A. Robert Bourgeois pormestari Anderholmille eilen. Viime vuoden tulot olivat $1,372,094.60 laskeutuen $55,935 edelliseen vuoteen verrattuna.

Koululaitoksen menot lisääntyivät viime vuoden ajalla $2,-106.36 ja vanhojen avustusmenot $9,433.83 edelliseen vuoteen verrattuna.

Katu- ja tieviraston menot toiselta puolen laskivat $90,216.30 ja köyhäinhoitomenot myös laskivat $2,234.20. Kun työolot paranivat WPA rahaluovutus, joka v. 1941 oli $10,198.14, viime vuotena pudotettiin $5,957.04.

Minute Man lipun
antoi kaupungin sotasäästökomitean edustaja Francis A. MacAuley eilen Yhdysvaltain rahaston puolesta Simplex Time Recorder Companylle. Tuo lippu annetaan sellaisille liikkeille, joiden työläisistä 90 prosenttia tai enemmän jättää kymmenen prosenttia palkastaan sotabondien ja säästömerkkien ostoon. Lipun otti vastaan Roderick Preliasco tehtaan työmaakomitean puolesta. Läsnä oli myös kaupungin pormestari, joka puheessaan kiitteli yhtiötä ja sen työläisiä isänmaallisuudestaan. — Yrjölä.

BOSTON, MASS.

Ei businesta
Asianomaiset ovat neuvoneet huomauttamaan, että ensi lauantain iltamassa ei ole businesta niinkuin on menneissä ollut. On vain ohjelmaa ja tanssia ja kappale. Sisäänpääsyä ei ole, vaan on vain kahvilippu, joka oikeuttaa kaikkeen. Kahvilipun hinta on alhainen, kun ottaa huomioon kaiken sen hyvän mitä sillä saa. Vierailijana Leevi Salonen, omina esittäjinä Edw. Minkkinen, Martha Salonen, joukko naisiamme, ym. Soittaa Seppä ja kumppani.

Edistysyhdistyksen työkokous
helmikuun 4 päivänä. Johtokunta, uusi ja vanha, tuntia aikaisemmin.

Kannattakaa jatkuvasti niitä liikkeitä jotka ilmoittavat Raivaajassa

Ilmoitustulot ovat sanomalehdelle tarpeellisia. Ilmoitustulot vaikuttavat sen, että esimerkiksi Raivaajaa voidaan myydä niin halvalla kuin sitä myydään.

Saadaksemme jatkuvasti ilmoituksia on taas tarpeellista, että tilaajat vaikuttavat ilmoituksien saamisen puolesta, antamalla kannatuksensa jatkuvasti ilmoittajillemme.

Seuratkaa ja lukekaa Raivaajan ilmoituksia huolellisesti. Siten voitten havaita josko kannattamanne liike kuuluu ilmoittajiimme, ellei, niin asia kaipaa korjausta.

RAIVAAJA,
Fitchburg, Mass.

PATRONIZE THOSE MERCHANTS WHO ADVERTISE IN THE RAIVAAJA

Advertising income is essential to a newspaper. It is advertising income which makes it possible that the Raivaaja can be sold at such a low subscription price.

In order to get advertisements continuously, it is necessary that the subscribers co-operate by patronizing regularly those merchants that advertise in the RAIVAAJA.

Watch the ads. in the Raivaaja daily. Thus you will see if the places where you trade are included among our advertisers, and if they are not, the matter should be corrected.

RAIVAAJA,
Fitchburg, Mass.

NEW YORK CITY

TYÖVÄENTALOLLA
PÄIVÄLISTA:

Perjantaina 29 p. Sekakuoron harj. Vesan salissa klo 8.30. "Unelma karjamajalla" harj. klo 8.

Lauantaina 30 p. F. A. A. C. Ohjelma- ja tanssi-iltama Vesan salissa klo 8.30. Tanssit suuressa salissa, Viola ja Bill Syrjälä soittavat.

Sunnuntaina 31 p. Tanssit kahdessa salissa klo 8.30. Lainakirjasto avoinna klo 8—10.

Maanantaina helmik. 1 p. "Unelma karjamajalla", harj. klo 8.30.

Tiistaina, helmik. 2 p. Oppikerho Vesan salissa klo 8.30.

Keskiviikkona helmik. 3 p. "Unelma karjamajalla", harj. klo 8. ASKL New Yorkin osaston vuosikokous klo 8.30.

Torstaina 4 p. Tanssit Vesan salissa klo 8.30. Lainakirjasto avoinna klo 7—9.

Tri. JENNI E. LAINE
141 E. 56th St. Lexington House
New York City
Apt. 1 C. — Lex. ja 3 Ave. välillä
Puhelin Plaza 3-2087
Tunnit: päivittäin 10—7 illalla.
Lauantaina sopimuksen mukaan.

Miehille!

Miesten, jotka tämän ilmoituksen ottavat huomioonsa, pyydän hyväntahtoisesti kirjoittamaan allaolevalla osoitteella. Tarkoituksen arvaatte. Ikä 50—60 vaiheilla.

LONELY HEART
C/o Supt.
622 West 136th Street,
New York, N. Y.

Tämän viikon jamassa

Tämän viikon jamassa, lauantaina 30 päivä. Finnish A. A. C. ohjelma- ja tanssiltama Vesan salissa ja tanssit suuressa salissa kello 8.30.

Sunnuntaina, 31 päivä ei ole näytäntöä, mutta tanssit kahdessa salissa klo 8.30, joten viikon jama menee tanssien merkeissä ja odotellessa tämän talven huomatuinta laulunäytelmää "Unelma karjamajalla", joka esitetään helmikuun ensimmäisenä sunnuntaina siis 7 päivänä, viikko tästä sunnuntaista. Liput ovat jo myytävänä Raivaajassa. Kaikki paikat numeroituja.

Nimiä jäi pois

Lydia Nymalm'in onnitteluilmoituksesta, tammikuun 15 päivänä oli jäänyt pois seuraavat nimet, jotka tässä nyt julkaistaan:

Paul Kykyri, Randolph Field, Texas. Ed. ja Ada Suominen, Victor ja Ida Lehtonen, Ida Hokkanen, Aino Seine, Fred ja Hulda Uria. (Nimi on tullut "Unia").

Vuosikertomukset valmiiksi!

ASKL New Yorkin osaston ala toimikunnat, jotka eivät vielä ole tuoneet vuosikertomustaan, tuokaa ensi tilassa, että Bruun voi ne liittää osaston vuosikertomukseen. Osaston vuosikokous on Vesan salissa, keskiviikkona helmikuun 3 päivä, kello 8.30 illalla.

50,000,000 paunaa siemeniä

Yli viisikymmentä miljoonaa paunaa vihanneksien ja juurikasvien siemeniä on jo lähetetty Amerikasta Europaan, Intiaan, Afrikaan ja toisiin sodan uuvuttamien maiden nälkäisten avuttamiseksi. Siemeniä on lähetetty sellaisissa erissä, että lenturit ovat voineet niitä kuljettaa. Siemenet ovat suuresta merkityksestä tänä kevännä kun hävitettyjä alueita aletaan saattaa viljelykselle.

Uutinen — koiran hännästä!

Satu, että karhun häntä jäätyi avantoon ja katkesi ja siitä saakka karhu on ollut "töppöhäntä" on monelle tuttu, mutta että koiran häntä jäätyy avantoon, se on uutta! Tässä se on:

"Lucky nimellä tunnettu koira, joka vapautettiin Franklin Park Lake järvestä, West Long Branch. Eläinten suojelusyhdistyksen jäsenet jotka pelastivat "Lucky" koiran onnettomuudesta, kertoivat, että koiraparka istui jäällä ja vaikeroi, sillä häntä oli jäänyt jäitten välin niin pahasti, että koira ei jaksanut sitä vetää pois ja sinne se jäätyi. Selostus voi olla siinä, että koira hyppeli jäällä ja luiskahti avantoon, ja vaivoin pääsi jäänlaidalle väsyneenä ja siinä levähtäissä häntä tarttui jäihin ja niin tuli uutinen — koiran hännästä.

85,000 naisten pukutyöläistä lakkoon

Naisten lenigin tekijäin unioon jäseniä 15,000 lakkoutui New Yorkissa viime tiistaina ja koko naisten pukuteollisuus alkaa uhkaa yleislakko ja jos se toteutuu niin 85,000 työläistä lakkoutuu.

Union ja tehtailijain taholta oltiin varmoina siitä, että ilman yleislakkoa ei tämä riita pääty. Lakko tulee koskemaan 2,000 leninki- ja pukutehdasta ja työpajaa.

1,200 bus yhtiön työläistä sai korotuksen

Valtion työrjitoja sovittelevan lautakunnan päätöksellä 1,200 Fifth Ave. Coach Co. työläistä tulee saamaan 8 senttiä tunnilta palkankorotuksena. Yhtiön ja työläisten välinen palkkariita on ollut Valtion työriitoja sovittelevan lautakunnan käsissä pitemmän aikaa ja nyt päättyi työläisten voitolla. Tämän korotuksen mukaan, korjaaja mekanikkojen palkka tulee olemaan $1.10 tunnilta.

Rosvot vieneet 40,471 gasoliinikirjaa

Rosvot hyökkäsivät OPA virastoon, Long Island Cityssä, L. I. ja räjäyttivät kassakaapin, jossa oli säilytettävänä 40,471 gasoliinikuponkikirjaa, jolla saa ostaa 11,467,392 gallonaa gasoliinia.

OPA **virasto** on Chatham rakennuksessa 2928 11 Ave., Long Island City. Tämä on suurin gasoliinikirjain rosvous, mitä tähän saakka on missään tapahtunut. On käsitettävää, että rosvot tietävät, että gasoliinikirjoilla on kysyntää, koska noin uhkarohkeaan työhön ryhtyivät.

S. D. F. neuvottelukokous

(Jatkoa).

Sidney Stark, Pittsburg, Harry Berger, Philadelphia-sta ja Hoffches Readingistä, Pa., selostivat tilannetta sellaisena kuin se Pennsylvanian valtiossa ilmenee. Tilanne Readingissa on toisenlainen, kuin valtiomme toisissa osissa, sillä siellä olemme useissa vaaleissa voittaneet ja siellä vielä toiminnme, politillisena puolueena, Socialist Party of Pennsylvania nimellä. Readingissä käsitetään poliitillisen toiminnan tärkeys ja vaikka oltiin S.D.F. nähden hiukan eriävällä kannalla, setakysymykseen nähden, niin heti Pearl Harborin tapahtuman jälkeen, asetuimme täydelleen Rooseveltin kannalle.

Readingissä katsellaan asiaa siltä kannalta, että meidän on saatava koko maata käsittävä työväen politillinen puolue, vieläkin enemmän siitä syystä, että taantumus uhkaa nostaa päätään.

Willo Hedman, Finnish American League for Democracy, vel jesedustaja kutsuttiin esille. Hän lausuttuaan tervehdykset, viittasi siihen, että edustajille on tunnettua se seikka, että silloin kuin Norman Thomassilainen, kommunismiin kallistuva suunta valtasi Socialist Partyn, niin me emme katsoneet voivamme olla sellaisen puolueen osana ja siitä saakka olemme toimineet itsenäisenä valistusjärjestönä ja jatkamme työtämme suomalaisten keskuudessa. Poliitillisen toiminnan alalla olemme kaksissa viime vaaleissa antaneet kannatuksemme ja kehoittaneet äänestämään presidentti Rooseveltia. New Yorkin valtiossa American Labor Partyn listalla.

Suomi, vaikka onkin Pohjolan kylmä maa, on tällä kertaa jotenkin kuuma paikka. Pieni, kansanvaltainen maa kahden taistelevan suurvallan välissä, tekee parhaansa suojellessaan itsenäisyyttään ja kansanvaltaisia laitoksiaan. Siellä on edelleen hallitus, jossa ovat sosialidemokraatit ja maalaisliittolaiset hallituksessa mukana. Sama edustunta toimessa kansalaisvapauden voimissa. Suomi osuusliikkeen alalla on ensimmäisiä maita. Mitä vaikeuksia siellä on kestettävänä, sen voimme käsittää.

ASKL osastot toimivat tässä maassa ikuten emmekin ja vaikka emme voikaan sanoa, että jäsenmäärämme lisääntyy, niin sen voimme vakuuttaa, että samaa valistustyötä jatkamme kuin ennenkin. Jos teillä olisi tilaisuus pistäytyä Työväentalolla täällä, niin tulisitte vakuuttuksi.

Minnesotan Farmer-Labor Partyn edustaja, Harry Williams, lausuttuaan tervehdyksensä, selosti Farmer-Labor Partyn toimintaa ja osoitti, että keskivaltioissa edistysmielinen lainlaadinta on edellä toisiin valtioihin verraten.

Vain lainlaadinnan avulla me kykenemme saamaan työläisille oikeuksia ja parannuksia. Siitä hän mainitsi näytteitä North Dakotan, Minnesotan ja Washingtonin valtioista. Jos me todella yritämme vastustaa nousevaa taantumus-aaltoa, niin meidän on saatava koko maata käsittävä työväen poliitillinen puolue toimintaan. Siksi asetamme toivoita tälle kokoukselle.

Algernon Lee, oller viimeinen puhuja sinä iltana, jatkoi Williamsin aloittamaan suuntaan, sanoen, että politillinen toiminta on todella se ase, jolla voimme saavuttaa tuloksia. Hän oli kuluneet siksi myöhään, että istunto päätyi.

Sunnuntaina, tammikuun 24 päivä, kello 11 aamulla jatkui kokous, Karlin'in ollessa puheenjohtajana.

Ensimmäisenä esitettiin sarja päätöslauselmia, joista keskustelussa menikin aamupäivän istunto.

Päätöslauselma, jossa annettiin kannatus Englannissa esitettyin kutsuttu "Beveridge Plan'ille", joka takaisi vanhuusturvalain nojalla oikeudet jokaiselle, joka siihen ikään tulee.

Keskustelussa kannatettiin että Yhdysvalloissa olevaan Social Security Law (yhteiskunta turvalakiin) tehtäisiin sellainen muutos, että se sisältäisi pykälän, joka takaa turvaa jokaiselle kansalaiselle tuon lain nojassa.

Toisena oli päätöslauselma, koskien tasa-arvoisuutta kaikkien rotujen kesken. Esitys perustuu sen perustalle, että vaikka tässä maassa pitäisi olla tarvearvoisuus, niin usein neekeri saa jäävän työmarkkinoilla. Laajoissa johdoissa käytettiin puhemuotoja ja sitten siirrettiin esitys toimeenpanevalle komitealle, korjauksia varten.

Esitys toiminnan laajentamiseksi

Erikoista huomiota sai esitys, jossa painostetaan S.D.F. kansallisen toimeenpanevan komitean järjestämään erikoisen puhujarenkaan, jonka avulla lähetettäisiin puhujia jokaiselle paikkakunnalle, missä suinkin voidaan järjestää S. D. F. osastoja ja puhetilaisuuksia. Hyvin monien paikkakuntien edustajat valittivat sitä, että puhujia ei ole saatavissa.

Hyväksyttiin että S.D.F. toimeenpaneva komitea järjestää puhujamatkoja ja hankkii varoja puhujien kustannuksien korvaamiseksi.

Toiseksi, että jokaiselle paikkakunnalle, missä vähintään on S.D.F. jäseniä, järjestettäköön puhe- ja keskustelukokouksia.

Kolmanneksi, että S.D.F. taholta jokaisella paikkakunnalla yritetään saada Public Forums nimellä tunnettuja kokous- ja puhetilaisuuksia, joissa keskustellaan ja puhutaan päivän tärkeimmistä kysymyksistä.

Esitys, joka hyväksyttiin käsittää kahdeksan eri ohjepykälää, koskien S.D.F:n toiminnan virkistämistä.

Sotaa koskeva ponsi.

Päätöslauselma, koskeva Sodan voittoon saamista ja sodan jättämän yhteiskuntatilanteen parantamista, esitettiin ja sai vilkkaan keskustelun aikaan. Päätöslauselmassa kosketetaan kaikkiin niihin vaaroihin, joita sota tuo tullessaan ja niiden parantamisen.

Sodan aikana perhe-elämä hälvenee, kun miehet joutuvat työhön toisille paikkakunnille ja vaimot usein joutuvat myöskin sotatöihin, niin lapset jäävät hoivaa vaille, niin sillä on suuri vaikutus lapsiin, jotka jäävät oman onnensa nojaan.

Seurauksena yllämainitusta onkin jo useilla paikkakunnilla, surkuteltava kurittomuus, jota ilmenee koululasten keskuudessa.

Ajan vähyyden takia useita ponsiesityksiä jätettiin toimeenpanevalle komitealle päätettäväksi.

S.D.F.-neuvottelukokous jätti sellaisen käsityksen, että ne asiat, joita S.D.F. ajaa, alkavat olla taas nopeakäsitteessä.

Kansallisseuran vuosikokous

pidettiin torstaina t.k. 21 pnä. seuran omalla huoneustolla. Jäseniä oli saapunut ilahduttavan paljon ja kokous sujui rauhallisesti ja joustavasti. Ensiksi käytiin läpi tavallinen kuukausikokous ja sitte ryhdyttiin vuosikokoukseen. Vuosikokoukselle valittiin puheenjohtajaksi Oskari Sorsa ja kirjuriksi Selvia Holmsdein. Ensinnä kuultiin rahastonhoitajan tekemä tiliraportti ja tilintarkastajien lausunnot ioista ikävi selville, että kansallisseuran taloudellinen tilanne on vakavammalla kannalla kuin koskaan ennenmin. Annettiin kiitos eri heimokunnille uhrautuvaisesta työstään ja yksimielisesti myönnettiin rahastonhoitajalle ja johtokunnalle täydellinen tilivapaus. Sitte ryhdyttiin valitsemaan puheenjohtajaa seuraavaksi vuodeksi. Valituksi tuli Matti Puokari, saaden 50 ääntä. Jussi Perttilä sai 19 ääntä ja Arvo Holmsdein 3 ääntä. Johtokunnan kokouksessa valittiin uusi johtokunta johon tuli seuraavat: varapuheenjohtajaksi Esa Paavo Paatero, rahastonhoitajaksi Sylvia Holmsdein, kiriurik si Anna Ennen, jäsenkirjuriksi Risto Konsen, varakirjuriksi Signe Riikonen, emännäksi Signe Riikonen ja isännäksi Esa Paavo Paatero ja Oskari Penttilä. Nämä tulivat uuteen johtokuntaan. Varalle johtokuntaan tulivat Jussi Penkere ja Valter Saarelma. Tässä on se henkilökunta, joiden harteilla lepää Kansallisseuran tämän vuoden toimintahuolet ja joille toivomme mitä parhainta onnea ja menestystä toiminnassaan.

Viime vuoden pöytäkirjuri Vi li Alkio, luki katsauksen kuluneen vuoden toimista, joka päätyi seuraaviin runsikeuksiin.

Mitä siitä jos seimämme pienet on kova työ osaks suotu on meille tämä kansa on uuras ja uupumaton,
valoittiedon se tarjoaa teille.
Koti täällä on työn sekä toiminnan jalon,
kaunihin suuren ja korkean.
Kotikunnis on seuranne tää.
Michissä yhdessä innolla näin,
kersia kannamme kotiapäin.
Pesä jos säilyvi turvallinen
yhdessä korjaamme särkyneet sen.
Siilonkin innolla vaan,
kotiseuc korsia jouduttaan.

Kansallisseuraan oli vuoden kuluessa yhtynyt 40 uutta jäsentä, ikuten jäsenkirjuri, Ilmari Niemi, raportissaan hänestutti. Vuosikokouksessa oli merkitty jo tälle vuodelle kuusi uutta jäsentä jotka pohjoisvaltioista kuuluvat seuraan.

Tuvitsenikuntaan valittiin puheenjohtajaksi Liisa Häivilä, varalle Sanni Ivonen. Jäseniä huvitoimikuntaan valittiin parisenkymmentä henkiöä. Järjestyskomiikuntaan ilmoittautui 11 miestä vapaaehtoisesti. Maaliantein ennenkuin valittiin Hilda Penttila Varsinais-Suomi Satakunta, Signe Riikonen Pohjanmaa, Aili Kauppala, Karjala, Hilma Jalkanen Savo, Hilda Rytkönen, Uusimaa, Anna Ennen.

Tilintarkastajaksi seuraavalle vuodelle Aino Cronquist ja Oskari Sorsa, varalle Aino Talback ja Heikki Hannonen.

Tässä on ne erityisikunnat, joiden on nyt vietävä vuosi seuramme toimintaa eteenpäin. Se tietysiikään ei ole peitään ruusujen ja kukkasten päällä kulkemista tämmöisina aikoina, vaan yhteisymmön toisiamme ymmärtäen teemme työtä, niin varmasti silloin aina onnistumme. Kokouksessa valittiin yksimielinen ja rauhallinen mieliala. Kokousta johti Oskari Sorsa, mieliyttävän rauhallisesti ja onnistuneestikin. Uusin innoin, uusin ajatuksin, voimme alkaa tulevan toimintakautemme.

Vuosikokouksen valitsema raportteri, E. E.

Van Etten-Spencer

Kokousuutisia

ASKL:n kokous on John Koskella ensimmäinen sunnuntai helmikuuta kello 8 illalla. Toivotaan kaikkien jäsenten saapuvan kokoukseen, että voidaan järjestää vuosikokous seuraavassa kuussa. Ehkä kaikki jäsenet nyt ottavat asian oikein vakavalta kannalta ja saapuvat järjestämään asiat oikealle tolalle. — K. V. M. H.

TEANECK, N. J.

Edith Rastrom,

tammikuun 20 päivän iltana sai äkkinäisen kutsun ajan virran tuolle puolen. Hän oli vasta t.k. 6 p. täyttänyt 27 vuotta.

Nuoresta iästään huolimatta hän oli sangen pidetty niin kielisten kuin suomalaistenkin, yhtä hyvin vanhemman polven, kun nuortenkin keskuudessa. Omaten molemmat kielet hänlä usein tuttavat tarvitsivat milloin mitäkin kirjoituksia suorittamaan.

Edith lapsempana usein esiintyi Bogotan S.K.L. järjestämissä tilaisuuksissa. Thalian palveluksessa hän oloihin verraten, varsinkin vanhemman henkilön roolilla, onnistui hyvin.

Hän myös kuului tyttöjen om peluseuraan "Sewing Club", jonka seuran viroista hän aina hoiti yhtä tai toista. Mainittu seura järjesti useita iltamia, antoi tuntuvaa raha-apua Suomen kovaosaisille, kun siihen oli tilaisuutta ja ovat pitkin toiminnansa aikaa kansalaisten, pääasiassa orpolapsia ilahduttaneet joululahjoilla.

Melkein neljä vuotta sitten hän lääkärin kehoituksesta meni "Bergen Pines" keuhkotautiparantolaan. Oli siellä yli kolme vuotta. Tauti oli jo kehittynyt siksi pitkälle, ettei sairaala ja muukaan hoito voinut parantaa.

Yli yhdeksän kuukautta sitten hän kotiutui ja alussa näytti kotiolämä olevan lääkettä, hän alkoi lihoa, voimistui kaikella tavalla, joka sittenkin oli vaan hetkellistä.

Edith oli aina ollut hengellismielinen, mutta taudin vakava laatu veti häntä yhä lähemmäksi Vapahtajaansa, jonka veressä ja armosta uskoi taivas varmuu tensa, mikä on kaikkia ajallisia arvokkaampi.

Yksinäinen kodemansa jätti vanhempiensa kumpikin yli seitsemänkymmentä, syvään surun, mutta äänissä sanoilla: "Sitä minulla on hyvä mieli, että hän oli uskovainen", on lohdutus jälkeen jääneille ja sanaan uskoen heillä on jälleen tapaamisen toivo ja ilo.

Hautajaiset olivat lauantaina t.k. 23 p. Colonial Home hautaustoimistossa. Pastori Klaist toi mitti runsain sanankuvin ja lausui varmoja lohdun sanoja surevaille omaisille. Edith arkussaan oli kuin morsian, joka hän olikin Vapahtajalleen, valkeassa puvussaan, kaunis kukkalaite rinnassa.

Suuri ja kaunis oli se kukkalaiseri, joiden ympäröimänä Edith lepäsi. Paljon oli viimeiselle matkalle saattajia, ja silti oli monta, jotka vaan hengessä voivat olla mukana työ ja muiden vallitsevien asioiden takia.

Hänet haudattiin Hackensack hautausmaahan, josta jo ennen on suku'aisia Haudalta siirryttiin sarutaloon nauttimaan Edéthin muistolle kahvia kaunilla tavan mukaan.

Kepeät mullat haudallesi, Edith.

ASHBY MASS.

United Co-op. Farmers, Inc.

vuosikokous pidettiin t. k. 25 p. Hietalain kodissa. Puheenjohtajana toimi H. Frändilä ja kirjurina J. Aho.

Johtokunnasta erovuorolla olleet jäsenet valittiin uudelleen. Johtokuntaan kuuluvat nyt: J. Aho, A. Äijälä, M. Joki, H. Frändilä, W. Pernaa, V. Malin ja J. Ojanen. Pöytäkirjuriksi valittiin entinen, J. Aho. Tilientarkastajiksi M. Joki ja Jennie Hietala. Kuultiin tiliraportti sekä tilien tarkastajain lausunto, mitkä hyväksyttiin.

Johtokunta keskuudessaan valitsi uudelleen puheenjohtajaksi H. Frändilän, rahastonhoitajaksi A. Äijälän, rahastonkirjuriksi V. Pernaan. Kirjeenvaihtaja jäi myös entinen, tämä allekirjoittanut.

Vuosikokouksen jälestä alettiin kuukausikokous, missä käsiteltiin sille kuuluvia asioita, m. m. kuultiin että liikkeemme hoitaja Mr. Hangas on saanut sotapalvelukseen menosta kuuden kuukauden lykkäyksen, mikä tieto otettiin ilomielin vastaan. Johtokuntamme edustaja J. Ojanen selosti taas laajasti monia niitä asioita, mitä nykytilanne tuo tällekin osuusliikkeellemme, joihin kaikkiin täytyy opetella tyytyväisesti tottumaan, sillä siten ne parhaiten voimme ylimennä.

Valittiin edustajat Keskusliiton vuosikokoukseen, joiksi tulivat H. Frändilä, O. Louhi, T. Lybeck, J. Aho ja Jennie Hietala; varalle Eva Ranta ja V. Malm.

Valistuskomiteaan lokaalistam me valittiin, entisen kieltäytyessä. Matti Joki ja varalle Laina Louhi. Tilanteen vuoksi, kun kulku autoilla on rajoitettua, edustajille jätettiin evästyksenä kaikki valta Keskusliiton vuosikokoukseen ja siellä asioiden käsittelyyn nähden sekä päätöksien tekoon parhaansa mukaan. Seuraava kuukausikokous on vasta maaliskuussa, ellei mitään erin tärkeätä tapahdu ennen vuosikokousta. Tuo seuraava kokous on sitte Frändilallä.

Kokouksen lopussa saimme taas istua herkullisen kahvipöydän ääreen, joten pula-ajasta ei muistettukaan. Suuri kiitos talon emännälle, Jennille, tuosta tarjoilusta ja myös isännälle, Toivolle, avustamisesta kaikkien puolesta. — Olga Frändilä.

FINNISH AMERICAN A. C.

Ohjelma- ja Tanssi-ILTAMA

VESAN SALISSA

2056 Fifth Ave., 127 kadun kulma

Lauantaina, tammik. 30 pnä, klo 8.30 illalla

Hyvä ohjelma ja vilkkaat tanssit

Tulkaa joukolla viettämään hupaisaa iltaa!

N. Y. SUOMAL. KANSALLISSEURAN

— Kahvitanssiaiset —

Tammikuun 31 p:nä, kello 6—9 j.pp.

Ohjelma: Lausuntaa, Antero Markkanen; kupletteja, Jack ja Tapio soittoa, soololaulua, Elna Seppä.

TANSSIA. **Hyvä ravintola, ensiluokan kahvia.**
Liput 30 senttiä

Onnittelumme

Josephine Pajarille

syntymäpäivänsä johdosta

tammikuun 24 p:nä 1943

Aino Soininen	Vivian Innanen
Ilma ja Robert Roitomaa	Fanni Lehtonen
Mirjam Roitomaa	Martha ja John Purje
Bertta ja Eino Raitio	Mr. ja Mrs. Wepsälä
Hellen, Ida ja Frank Aalto	Inkeri Halme
Elli ja A. Österlund	Mike ja Agnes Olson
Tyyne ja Herbert Lahti	Hilda Dahlberg
Hilda ja Väinö Savo	Mr. ja Mrs. F. Ranta
Esteri ja Arvo Sundell	Sandra Vepsälä
Hilja ja Tahvo Salomaa	Mary Falkerberg
Matilda ja Valdemar Mäki	Anna ja Elmer Arra
Eetu Koponen	Fanni, John ja Sylvia Pesonen
Hildur Lundström	Mr. Hannes Eerola
Erik Lindström	Heidi ja Otto Arlund
V. Sarlin	Ellen ja Glayteri Williams
Lydia ja Jalmar Nylander	Hilda ja John Lehto.
Martha Raita	Mr. ja Mrs. Shilligh
Liisa ja Pekka Hyvönen	Hulda ja John Helve
Oskar Kleimola	Hilma ja Ville Kyrönen
Hilja Vilonen	Selma ja Paavo Kauppinen
Mr. ja Mrs. Tuomala	Tyyne ja Aukust Mäkelä
Hugo ja Hilda Ketola	Ida Halko
Fanni ja Huugo Kauppinen	Hilma ja M. Heikkilä
Hilda ja Ero Boman	Ilona Lindguist
Sigrid Hyppönen	Ester ja Verner Väisänen
Mr. ja Mrs. John	Hellen ja Viljam Fwible
Sigrid ja Kusti Helin	Aurora ja Emel Heikkinen
Hilda Vaaranen	Saimi ja Eino Salo

Brooklyn, N. Y.

Syvän surun murtamina ilmoittamme, että rakas tyttäremme

Edith Rastrom

sai kutsun Taivaallisen Isänsä kotiin tammikuun 20 p. iltana, 1943, keuhkotaudin murtamana, jättaen meidät, äidin, isän, sisäkon ja veljen perheineen, tatin, setän ja serkut, sekä laajan ystävä- ja tuttavapiirin kaipauksen valtaan, elettyään apunamme vaan 27 v. ja 14 päivää.

"Herra antoi, Herra otti
kiitetty olkoon Hänen nimensä."

Äiti ja isä.

"Olet turvassa, emme koskaan
unohda herttäisuuttasi."

Sisko ja veli.

Sydämellisesti kiitämme kaikkia ystäviämme, jotka tähte meille apuna monella tavalla ja lohduttamassa surussamme surimmassa. Tuhannet kiitokset niistä monista kauneista kukkatervehdyksistä, joilla tytärtämme muistitte.

EMMA ja FRANK RASTROM

196 Elm Ave., Teaneck, N. J.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Kuoron harjoitukset perjantai-iltana. Miehet kello 7 ja naiset kello 7:30.

— Asher Pant Co. ja Falulah Paper Co. ovat saaneet rahastoviraston kunniatodistuksen siitä, että 90 prosenttia kummankin yhtiön työläisistä sijoittaa vähintäin 10 prosenttia sotabondeihin.

— Fitchburgin pankit ovat myyneet sotabondeja $27,000:n arvosta. Toissapäivänä vähittäiskaupat möivät enemmän kuin $500:n arvosta sotamerkkejä.

KOKOUSKUTSU

Fitchburgin Suomalaisten Järjestöjen Keskuskomitean kokous on tänään, torstaina, kello 7 Kalevakodissa.

Kalevan naiset kakkuja paistamaan

Mrs. Aimo Ahola talosta 117 Mechanickadun varrella ilmoitti tänä aamuna, että kun nyt on Kalevan naisilla vuoro lähettää leivokset Lovell-sairaalaan Fort Devensissä, niin tulisi seuran jokaisen naisjäsenen nyt niitä paistaa ja tuoda hänelle ennen kello kuutta huomen-iltana sillä ne sen jälkeen haetaan Devensiin.

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG

Vankka työhevonen sekä 300 kolmen kuukauden vanhaa Rhode Island kanaa myytävänä. Lähemmin: Mr. Matti Kangas tai Mrs. Hyvärinen, Mt. Elam Road, City.

City Shoe Repairing Co. Kengät korjataan uusiksi. Hattuja puhdistetaan ja lestotetaan. Kun käytätte palvelustamme yhden kerran, niin työmme takaa että tulette toistekin. — 831 Main St., Fitchburg, Mass.

Kaikenlaisten öljypolttimoiden korjausta ja puhdistusta otan vastaan. Myös asetan ja korjaan uuneja ja kuumanilman lämmityslaitoksia. Nyt olisi aika laitattaa kuntoon kuumanilman lämmityslaitokset ensi talvea varten. — Hjalmar Wirkkala, 179 High st. Tel. 5123 W.

Sadat tämän lehden lukijat tarkastuttavat silmänsä ja sovituttavat silmälasinsa spesialistilla, Dr. Fred Gathercole'lla, 353 Main St., Fitchburg, Mass. Olette aina tervetullut neuvottelemaan.

WESTMINSTER

Halutaan vanhanpuoleinen nainen hoitamaan 2:den vuoden ikäistä poikaa. Soittakaa illalla Puhelin 161, Westminster, Mass.

WORCESTER

Peter Kosken parturiliike, 45 Orchard St.

Lyhyitä tietoja pojistamme

"Siivet" saanut luutnantti Oiva L. Karvonen, A. ja I. Karvosen poika, yllätti vanhempiaan Westminsterissä. Hän oli saanut 10 päivän loman ja saapui vanhempiaan tapaamaan ilman etukäteen ilmoittamatta ja sattui vielä niin hauskasti, että Mr. ja Mrs. Karvonen menivät farmiltaan kauppalaan ja siellä postikonttoriin, niin Oiva oli juuri saapunut sinne. Kun loma päättyy, Oiva matkustaa Columbiaan, South Carolinaan.

Oivan sisar Ellen, joka jo aikoja sitten hyväksyttiin "aallottariin", lähtee palvelukseen ensi kuun 12 päivänä. Hänellä oli kutsu mennä jo aikaisemmin, mutta sattui käymään niin onnettomasti, että häntä puri suuri koira jalkaan ja tuosta puremasta kehittyi niin paha vamma, että se piti Ellenin useita viikkoja kotonaan. Nyt kuitenkin lääkäri on antanut lausunnon, että hän on terve ja kykenee lähtemään laivaston naisvoimiin.

* * *

Lippu on saapunut Miss Aili L. Carlsonille, Farmarien Keskusliiton konttorineidolle. Hän hiljattain liittyi Vavesiin, 'aallottariin", ja t. k. 11 päivänä hänen on ilmoittauduttava harjoituksiin Indianan yliopistossa, Bloomingtonissa, Indianassa.

Jarrumies saanut surmansa junan iskusta eilen

Eilen iltapäivällä East Yardilla, lähellä Fitchburgin lentosatamaa, Boston and Maine rautatien veturi iski kuoliaaksi Wilbur L. Abbottin, talossa 21 Lawrencekadun varrella asuneen 61 vuoden ikäisen miehen, joka oli ollut jarrumiehenä 40 vuotta. Kuolemansyyntarkastaja tri Cornelius E. Geary selosti kuoleman tapaturmaksi.

Surmansa saanut mies oli syntynyt Wakefieldissa, N. H., ja jätti jälkeensä vaimon, tyttären ja kaksi poikaa lähimpinä omaisinaan.

Alentuuko täällä kiinteistövero?

Kun kuvernööri Saltonstall suunnittelee vähentää valtion menoja 30 miljoonaa dollaria verraten viime vuoden menoihin niin oletetaan täällä Fitchburgissa, että kiinteistöveroa voidaan alentaa yhdeillä dollarilla omaisuusverojen kutakin tuhatta dollaria kohti. Viime vuonna veroäyri oli $38. Pormestari Woollacott juuri parhaillaan valmistelee kaupunginmenoarviota, jonka perusteella kiinteistöveron suuruus määrätään.

TURVALLISUUDEN PUOLESTA

Nykyisin, kun bussit kuletttavat täysiä kuormia, meitä muistutetaan, että busseissa tupakoimisesta saattaisi syttyä tulipalo. Ja kaikkien niiden puolesta, jotka bussejamme käyttävät, me pyydämme ettei kukaan bussissa ollessaan tupakoi.

Jokaisessa bussissa on tulensammuttaja ja hätäovi, mutta sytytetty tulitikku, sikari, savuke taikka piippu saattaisi sytyttää tulen vaatteissa ja aiheuttaa paniikin ja ihmiselämän menetyksen ennenkun turvallisuusvälineitä ehditään tehokkaasti käyttää.

Olkaa hyvä ja auttakaa meitä bussejamme käyttävien ihmisten turvaamisessa.

Älkää tupakoiko busseissa, olkaa hyvä.

Tuollaisen vetoomuksen julkaisee Fitchburg & Leominster Street Railway Co.

Viime vuosi Saiman toiminnassa on ollut tuloksia tuottavaa

Laskut on maksettu ja velkoja lyhennetty

Viime tiistai-iltana pidetyssä Työväenyhdistys Saiman vuosikokouksessa kuultiin että vuosi 1942 on ollut tuolle suomalaiselle kulttuuri- ja kasvatusjärjestölle taloudellista myötämäkeä. Kaikki laskut oli maksettu ja kiinnityslainaa oli lyhennetty ja varoja sittenkin on jäänyt vielä maksamatta olevia sitoumuksia ja veroja varten.

Saiman vuosikokouksen avasi johtokunnan puheenjohtaja Lauri Hällfors, joka sääntöjen määräämänä toimi puheenjohtajana. Sihteerinä toimi yhdistyksen sihteeri Lauri Moilanen, joka myös luki johtokunnan vuosikertomuksen, jossa kosketeltiin menneen vuoden toimintaa ja viitaten tileihin jotka kokoukselle esitti rahastonhoitaja Henry Puranen, osoitettiin, että taloudellinen tulos viime vuonna oli parempi kuin monina edellisinä vuosina.

Tileistä, joista rahastonhoitaja antoi seikkaperäisen selostuksen, kuultiin että yhdistyksen kokonaistulot viime vuonna olivat olleet $8,064.44 ja puhtaat tulot $2,475.56. Saaduilla puhtailla tuloilla oli lyhennetty kiinnityslainaa $1,400 ja loput oli talletettu tämän vuoden kiinteistöveroja, vakuutuksia ja korkoja varten, ettei tule rahapulaa tämän duration aikana, jolloin toiminta monien syiden takia on hiljaista ja taloudellisesti vähemmän antoisaa.

Voitto- ja tappiotili osoitti, että voittoa oli saatu eri tileiltä seuraavasti:

Ravintolasta $236.10, näyttämöltä $866.44, ryhmäiltamista $2,066.20, vuokrista $1,356.50, pukuhuoneesta $36.20, veroista $9.50, ompeluseuralta $418.06, seka'aisista $47.68, kesäjuhlasta $321.68 ja muista $26.50.

Tappion puolella ovat seuraavat erät:

Sekalaiset iltamat $72.38, lämpö $241.60, valo $283.99, vakuutukset $235.19, korot $372.75, janitoripalvelus $582.00, omaisuuksien korjaukset ja ylläpito $356.72 sekalaiset $210.74, vesi $7.20, puhelin $81.03 ja kiinteistövero $465.50.

Huviveroja hallitukselle oli peritty ja maksettu $337.88.

Yhdistyksen tiliasema viime vuoden päättyessä on ollut seuraava:

Varat:

Rahavaroja $1,550.87, sijoitukset Raivaajan ja osuuskaupan osakkeisiin $3,200.00, koneisto ja kalusto $5,000.000, kirjasto $500.00, kiinteistöt $28,000.00 — yhteensä $38,410.87.

Velat:

Kiinnityslaina ja muut velat $7,900.00, omat varat $30,510.87 — yhteensä $38,410.87.

Seuran virkailijoiksi ja johtokunnan jäseniksi valittiin entiset henkilöt: sihteeriksi Lauri Moilanen, rahastonhoitajaksi Henry Puranen ja toisiksi johtokunnan jäseniksi Lauri Hällfors, Jacob Merilä, Risto Honkanen, Lyyli Laakso, Kalle Wikstedt, Eero Bovellan ja John Perko.

Sääntöjen muuttamista harkittiin laajasti. Esitys oli, että lopetettaisiin Amerikan Suomalaisen Kansanvallan Liiton osasto ja kuuluttaisiin suoraan Saimaan, joka perisi sen verran suurempaa jäsenveroa, että voisi maksaa siitä Kansanvallan Liitolle menevän osuuden.

VITAMIINEJA VOITON VUOKSI

Ostakaa niitä A&P:ltä. USEITA TUNTEJA tuoreempia hedelmiä ja vihanneksia — sisältävät runsaasti terveellisiä vitamiineja, hinnat miellyttävän alhaiset.

SUPER A&P MARKETS

JUICY FLORIDA ORANGES 2 DOZ 29c Rich in vitamins B1, C

CELERY Crisp Tender Fresh 2 LGE BCHS 29c

APPLES NATIVE McINTOSH 4 LBS 25c

LETTUCE CALIFORNIA ICEBERG HEAD 15c

Sweet Potatoes 4 LBS 25c

New Cabbage LB 7c

DATED DONUTS DOZ 13c COMB. PACK 6 PLAIN—6 SUGAR

Raisin Bread ENRICHED 18 OZ LOAF 10c

Marvel BREAD 1½ LB LOAF 11c

Pound Cake 1½ LB CUT 29c

CHICKENS FANCY MILK-FED 4 TO 5 LBS. LB 43c

BROILERS FRESH NATIVE—2½ TO 3 LB SIZES LB 39c

Mackerel Fillets LB 23c

Redfish Fillets LB 25c

Haddock LB 19c

Whiting LB 12c

Mackerel LB 12c

Pollock LB 19c

Oysters PINT 49c

Salmon LB 33c

Steak Cod LB 29c

Swordfish LB 55c

Kun ehdotusta oli perinpohjaisesti pohdittu eri puolilta ja näkökannoilta, hyljättiin se koska havaittiin, että entinen järjestelmä on joustavaa ja varmaa poikkeustilanteissa ja sopii hyvin normaalioloihinkin. Kansanvallanliitto ei voi missään tapauksessa luopua osastostaan eikä taas varmojen lakien alaisena toimiva kiinteistöjä omistava yhdistys, vaikka se onkin kulttuuri- ja kasvatusyhdistys, voi tulla kiinteäksi osaksi liitosta, joka varmoissa tilanteissa saattaisi kehittyä huonteeltaan poliittiseksi.

Eräitä pieniä muutoksia, jotka vastaavat Kansanvallan osaston nykyisiä suhteita, tehtiin sääntöihin.

Kansanvallan Liiton osasto valtuutettiin valitsemaan edustajat osuuskaupan ja Raivaajan vuosikokouksiin.

Reipas voitti kaksi kilpailua

Toissailtana Reippaan koripalloilijat voittivat kaksi kilpailua. Ensimmäinen joukkue, joka tunnetaan nimellä Arabian Finns, voitti Central Hardware-yhtiön vahvan joukkueen tulosten ollessa 46—35 Reippaan hyväksi. Duncan ja Lammi olivat Reippaan parhaimmat pistemiehet; kumpikin heitti 13 pistettä. Tarbell heitti 8, Mäki ja Miller 6 kumpikin.

Reippaan toinen joukkue — Pilots — voitti Brockelmanin joukkueen 85—18. Reippaan poikien pisteet tässä pelissä jakautuivat: Kannell 10, Jakola 22, Kääntä 14, Leppäniemi 9 ja Rahkola 20.

"Viel' on Reipas voimissaan!"

HELLUNTAISEURAK. UUTISIA

Lauantai-iltana klo 7:30 pidetään raamattutunti ja kokoonnutaan pienen naisten huoneeseen käytävän päällä. Sunnuntain kokous on klo 2 ip. Molemmat kokoukset pidetään C. C. kirkon huoneustossa ja niitä johtavat evankelistat Antton ja Amalia Salo. — Tervetuloa! — Kirjeenv.

LÄHETYSSEURAKUNNAN TOIMINNASTA

Tiistai-illan ompeluseuran kahviaistilaisuus aloitettiin yhteislaululla Rauhansoinnusta. William Tiikkala johti alkurukoukseen. Pastori A. Groop luki Raamattua, puhuen sen johdosta. 2 laulua laivat Mrs. ja Mr. Kauno Matson. Mrs. Sofia Haapaniemi puhui lyhyesti, mutta ihanasti Raamatun totuuksista. Loppurukoukseen johti John Haapaniemi. Loppusanat lausui past. A. Groop. Yleisöä oli liukkaasta kelistä huolimatta aikalailla ja kahvintarjoilu hyvä, josta kiitos kustantajalle Mr. John Rajalalle ja yleisölle vaivanne näöstä. Herra rakkautenne palkitkoon.

Sisarliiton ohjelmakokous on tänä torstai-iltana alasalissa, jossa tulee olemaan hyvä ja monipuolinen ohjelma, alkaen klo 7:30.

Ensi sunnuntaina viettää Nuorisoseura 46:tta vuosijuhlaansa kirkossa, jossa juhlapuhujana tulee olemaan past. John Haverinen Quincysta, ja paljon muuta arvokasta ohjelmaa. Kokous alkaa kello 3 ip.. Väliajalla on kahvintarjoilu alasalissa. Itakokous alkaa kello 7. Tervetuloa kuulemaan nuorta puhujaa.

WEIM Program Schedule

4:00 News
4:05 "Tom, Dick & Harry"
4:15 "Calling Fort Devens"
5:00 News
5:15 Melody Matinee
6:00 News
6:15 Press Roundup
6:20 Cport Page
6:25 Speaking For
6:30 Town Topics
6:45 Spotlight
7:00 Fulton Lewis Jr.
7:15 Fairy Tale
7:30 Books and Authors
7:45 Grandioso
8:00 Special Feature
8:15 From Mutual
8:30 Dark Destiny
9:00 News Theatre
9:15 Dance Orchestra
9:30 Sinfonietta
10:00 Raymond Clapper
10:15 Dance Orchestra
10:30 Special Feature
10:45 Dance Orchestra
11:00 News
11:15 Dance Orchestra
11:30 Serenade
12:00 News

MAYNARD, MASS.

Otteita tiliraportista.

Osuusliikkeemme vuositilit alkaavat olla valmiina ja tiintarkastajat ovat näinä päivinä suorittamassa lopullista tarkastusta. Satuimme puheisiin liikkeenhoitaja Riversin kanssa ja kun tuli puhe liikkeen asemasta näinä epänormaalisina aikoina, niin siinä tuli tilaisuus silmäillä tilejä ja saamalla tehdä muistiinpanoja tärkeimmistä kohdista.

Huolimatta viime vuoden aikana esiintulleista rajoituksista on osuusliikkeemme liikevaihto noussut kunnioitettavaan summaan ja voidaan hyvällä syyllä sanoa, että jos olot olisivat olleet sellaiset, että tarvikkeiden saanti olisi vastannut kysyntää, niin olisi osuusliikkeemme liikevaihto saavuttanut miljoonan dollarin rajan, ekä ylittänytkin sen. Tässä esittelemme muutamia pääkohtia viime vuoden tiliraportista: Kokonaisliikevaihto $845,385.76 joka jakaantuu eri osastojen välillä seuraavasti: päälliike 356,217.36, sivuliike $109,797.98, maitoliike $85,775.20, hiililiike $52,140.18, vilja-a ja rehu $59,860.80, polttoöljy ja jää $42,875.89, autopalvelusasema $23,757.75, Worcesterin sivuliike $58,249.52. Yhteensä myynnit $797,674.68. Siihen lisäksi leipomon tuotanto $47,711.08, josta saadaan ylemmänä mainittu summa $845,385.76. Myynnit eri osastoilla ovat kohonneet seuraavasti: päälliikkeessä $85,217.93, sivuliikkeessä $4,378.14 maitoliikkeessä $15,059.71 viljaliikkeessä $5,834.22, polttoöljy $2,288.01, Worcesterin liikkeessä $45,279.92 ja leipomossa $553.04. Myynnit ovat vähentyneet hiililiikkeessä $5,563.25 ja autopalvelusasemalla $10,257.31. Nämä ovat ne osastot, joihin sota-ajan rajoitukset ovat koskeneet tuntuvammin. Kun eri liikehaarojen liikevaihto lasketaan prosenteissa kokonaissummaan, niin eri osastojen osuus liikevaihdossa on seuraava: Päälliike 43.20 %, sivuliike 12.99 %, maitoliike 10.15 %, hiililiike 6.17 %, viljaliike 7.08 %, polttoöljy ja jää 5.07 %, autopalvelusasema 2.81 %, Worcesterin liike 6.89 %, leipomo 5.64 %.

Viikottaiset myynnit tekevät keskimäärin $15,339.90, eli leipomon tuotanto mukaanluettuna $16,257.42. Tässä on numeroilla esitettynä sellainen pikakuva United-Co-operative Society of Maynardin viime vuoden aikana suorittamasta työstä. Tarkemmat numerot ja selostukset esitetään liikkeen sääntömääräisessä vuosikokouksessa.

Osuusliikkeen vuosikokous.

Tässä jo näin hyvissä ajoin pyydämme huomauttaa osuusliikkeemme jäsenille, että vuosikokousaika lähenee ja että jokaisen kansanvallan kannattajan, joita on jokainen osuusliikkeen jäsen ja itse osuustoiminta aate, velvollisuuksiin kuuluu olla mukana kokouksessa ja sen kautta lujittamassa kansanvaltaista jakoa ja tuotantoa. Osuusliikkeen vuosikokous pidetään maanantaina, helmikuun 15 päivänä, mutta koska työsuhteiden vuoksi eivät kaikki jäsenet ole tilaisuudessa olemaan läkkokuskessa niin päätti johtokunta pitää ylimääräisen kokouksen sunnuntai-iltana helmikuun 14 päivä, jossa jo päätetään esillä olevista asioista. Palaamme vielä asiaan myöhemmin. Tämä vain ennakkohuomautukseksi.

Koteutui sairaalasta.

Osuusliikkeemme monivuotinen johtokunnan jäsen ja varapuheenjohtaja, John Helander, joka tapaturmassa loukkaantui Amerikan villayhtiön tehtaassa muutama viikko sitten, on jo siksi pitkällä tervehtymisen tiellä, että sai jättää sairaalan ja tur vautua kotihoitoon. Toinen loukkaantuneista on vielä sairaalassa eikä ole varmaa tietoa milloin pääsee pois. Toivotamme Jussille osuustoimintaväen puolesta pikaista tervehtymistä. — Sportnegro.

WORCESTER, Mass.

Worcesterin osuuskaupan

valvontakomitean kokous pidettiin pari viikkoa sitten kaupan huoneustolla. Tässä kokouksessa esitettiin liikkeen raportti, joka osoitti, että liikevaihto on osuuskaupassa jonkun verran noussut, jotenka ylöspäin ollaan menossa. Mr. Hjalmar Marttila esitti kokoukselle raportin Maynardin osuuskaupan johtokunnan kokouksesta. Tässä raportissa ilmeni, että Maynardin osuuskaupan johtokunta oli päättänyt tarjota mainittuun johtokuntaan yhden jäsenen paikan worcesterilaisille. Ehdokkaaksi tähän johtokunnan jäsenen vaaliin ja valitsemista varten asetettiin Hjalmar Marttila ja nyt maynardilaisten tulisi sitten katsoa, että Mr. Marttila tulisi valituksi, sillä me ehdotamme ainakin puolestamme hyvää miestä.

Sitten päätettiin pitää Worcesterin osuuskaupan vuosikokous Belmont haalilla ensi helmik. 21 p:nä. Tämä kokous alkaa kello 2 ip. Tässä kokouksessa valitaan neljä valvontakomitean jäsentä, nimittäin neljä jäsentä on sanotusta komiteasta erovuorolla. Valitaan valistuskomitea. Liikkeenhoitaja Rivers Maynardista on lupautunut tulemaan tähän vuosikokoukseen ja pitää puheen liikkeen tilanteesta. Esitetään vuosikertomus ja valistustoimikunnan vuosikertomus. Keskusellaan muista esille tulevista asioista. Kokouksessa tarjotaan kokousyleisölle vapaat kahvit. Nyt sitten jää pääkysymykseksi se, että Worcesterin osuuskaupan kaikki jäsenet tulevat tähän Worcesterin osuuskaupan vuosikokoukseen.

Vielä huomautukseksi niille ostajille, mitkä tilaavat ruokatavaransa kaupasta, päätti kokous lausua toivomukseensa, että antaisivat tilauksensa aikaisemmin, joko torstaina, taikka viimeistään perjantaina, että kauppa voisi paremmin tätä menetelmää käyttäen palvella näitä tilaajia, ajamalla ajoissa tilatut tavarat lauantaina ostajille. Tämä menetelmä auttaisi ja helpottaisi lauantain kiirettä osuuskaupassa.

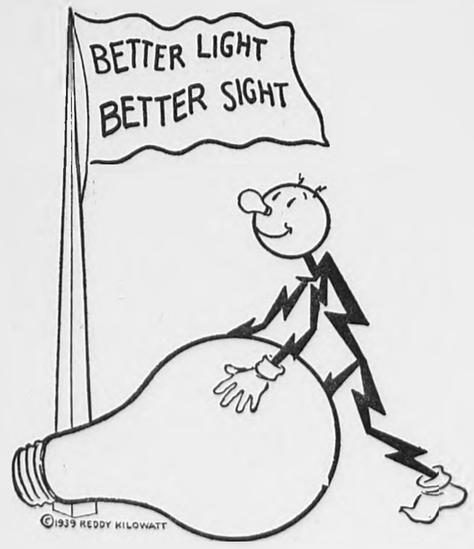
Muuten voi tässä vielä sivumennen sanoa, että osuuskauppa on saanut koko hyvin vielä tavaraa, jolla se on voinut täyttää kuluttajien tarpeet. Toivotaan, että edelleenkin saadaan tavaraa niin paljon, kun sitä menee ulos, ettei kauppa joudu tavaran vähyyden tähden puristukseen. Osuuskaupan jäsenet ja muu ostava yleisö, muistakaa tehdä ostoksenne osuuskaupasta, että saadaan osuuskaupan liikevaihto yhä edelleen nousemaan. — E. W. N.

Toveritar Helmi Martilla

on joutunut sairasvuoteeseen. Hän on Hahneman hospitaalissa Lincoln St. Kuinka kauan hän siellä joutuu olemaan, ei vielä tiedetä, mutta toivomme, että ei kauan. Käykäpä ystävät ja tuttavat häntä siellä tervehtämässä.

Toisen ryhmän lopettajaistanssit

ovat Belmont haalissa lauantaina. Ryhmän toiminta on ollut tuloksellista tämän kaksi kuukautisajan, että loppiaisiksi kannattaa järjestää iloiset hypyt ja siinä sivussa saavat iloa ja hauskuutta toisetkin. Tervetuloa siis. Soittamassa on Leo Johnsonin orkesteri. — Niku.

"Luulen, että nyt on sopiva aika jutella kaikille ystävilleni MAZDA-lampunlaseista. Tehän tiedätte, että niitä on vielä riittävästi saatavana kotikäyttöön. MAZDA-lampunlasit ovat halpahintaisia ja parhaita mitä voitte ostaa. Muutama extra niitä hyllyllänne ei maksa paljoakaan ja miten ne ovatkaan tarpeellisia kun vanha lampunlasi illalla yhtäkkiä sammuu. Miksi ette pistäydy sisälle, plan, ja osta muutamia haluamianne kokoja varastoon."

▼ ▼ ▼

Fitchburg Gas & Electric Light Co.

655 MAIN ST. Tel. 1550 FITCHBURG

KIDDER & DAVIS

692—700 MAIN ST. — FITCHBURG, MASS.

"Fitchburgin Vanhin Huonekalukauppa"

Kun tahdotte luotettuja huonekaluja, mattoja ja verhoja oikeilla hinnoilla, niin meiltä saatte niitä.

Suomalaisia apulaisia palveluksessanne

Suojelkaa itsenne lentsulta

FENNIA COUGH BALSAM

On luotettava lääke parantamaan kylmyydestä tulleen yskän

Pitäkää sitä aina pullo kotona $1.00 pullo postissa

Valmistaa

FINNISH DRUG CO., Inc.

Suurin suom. apteekki Fitchburgissa

805 Main Street, Fitchburg, Mass.

Myöskin saatavana:
United Co-op Society, Maynard, Mass.
United Co-op Society, Quincy, Mass.
United Co-op Society, Gardner, Mass.
United Co-op Society, Worcester, Mass.
Farmers Co-op Society, Hubbardston, Mass.
Farmers Co-op Soc., Templeton, Mass.
George W. Laakso, Peabody, Mass.
Cape Cod Co-op Soc., Hyannis, Mass.

RHODE ISLAND RED

Kananpoikasia

Crooks Farm rotuisista emolsta. Ostakaa meiltä RED-kananpoikasia mitkä ovat tuottavia. Sukupuol. valitut kananpoikaset. Meidän hinnat ovat aina kohtuulliset.

DICKLEY POULTRY FARM Ashby, Mass. Tel. Ashburnham 86-2.

N. H. EGG BRED RED KANANPOIKASIA

Päivän vanhoja ja alotettuja N. H. ja Cross Bred kananpoikasia $12.50 sata.

Meidän omista N. H. U. S. Pullorum puhtaista kanoista. Pulletteja ja kukkopoikia tilauksen mukaan. 6,000 viikottain. Lentolehtinen vapaasti.

ARTHUR B. COLBY 559 So. Main St., Manchester, N. H.

Kaikenlaista Huonekalustoa

Matrasseja ja makuuvaatteita tukkuhinnoilla. Vanhat matrassit korjaamme uusiksi

Fitchburg Mattress Co. 9 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

Silmälasit

Lääkärin tarkastuksella saatte meiltä kaikista halvemmalla ja taatusti hyvät.

Jos ostatte lahjaksi kulta- tai hopeatavaraa on silloin edullisempi tulla meille. Meiltä saatte erikoishinnalla.

C. J. KAUPPINEN

711 Main St. — Fitchburg, Mass. Tel. 1288.

SAWYER Funeral Home

12 Brook St., Fitchburg, Mass.

Täydellisiä hautauksia kaikkiin tilanteisiin sopivilla hinnoilla. Persoonallinen huomio jokaista yksityisseikkaa myöten.

Tel. 387

Tehkää ostoksenne

MARCEAU'S PAKETTIPUODISTA

Meillä on joitakin erikoisuuksia tarjolla joka viikko.

Marceau's Package Store

189 River St. Tel. 1840

Fitchburg, Mass.

Runsaasti parkkaustilaa.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY